

SPEELBELEID GEMEENTE RIJSWIJK 2021- 2026

SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN

Voorwoord

Ruimte voor kinderen en jongeren, want zij zijn graag buiten om samen te spelen en te ravotten. En dagelijks vrij kunnen spelen is een basisvoorwaarde om gezond en positief op te groeien. Voor dat principe biedt een stad als Rijswijk veel kansen en mogelijkheden. En die willen we vastleggen. Voldoende groene plekken om ruime, veilige en uitdagende speel- en recreatieplekken te hebben en te behouden is daarbij het doel. Ruimte voor ieder kind en iedere jongere.

In de snelst groeiende gemeente van Nederland bouwen we huizen in sneltreinvaart. Dat is nodig vanwege de grote vraag op de woningmarkt. Tegelijkertijd wil de schaarse ruimte die er is, benutten én zeker stellen voor jongeren om lekker buiten te spelen en zich te vermaken. Niet alleen omdat het leuk is, maar ook omdat het hen helpt bij een positieve en sociale ontwikkeling en het ontdekken van hun talenten en mogelijkheden. Daarom claimen we met het nieuwe speelbeleid een deel van die ruimte *speciaal voor kinderen en jongeren*.

De gemeente Rijswijk heeft in 2021 ruim 170 speelplekken in de stad waar kinderen met plezier veilig buiten kunnen spelen. En dat aantal zal de komende jaren nog gaan groeien. Voor de kleintjes, maar ook voor de oudere jongeren in de gemeente. Er zijn speeltuinen met schommels en speelhuisjes voor de allerjongsten tot tafeltennistafels voor de oudere jeugd. Voor die laatste groep is dat niet genoeg. Daarom wil ik graag dat er voor de oudere jeugd ‘chill’-plekken bijkomen zoals een interactief ontmoetingspunt, de zogenaamde Smart Jop. Om de jeugd zo snel mogelijk tegemoet te komen pleiten we met dit plan in ieder geval voor de terugkeer van de skatebaan.

Mijn ambitie is een inclusieve speelcultuur met meer samenspeelplekken, diversiteit in speelplekken en betere toegankelijkheid voor iedereen. Daarvoor kijken we samen met wijkbewoners, scholen en andere betrokkenen naar de samenhang in een wijk of buurt. Soms hoeft je niet eens helemaal nieuwe speelplekken in te richten, maar kan bijvoorbeeld het verbeteren van de toegankelijkheid en de langzame verkeersroutes tussen de plekken al genoeg zijn. We kijken altijd naar de meest kwetsbare gebruikers zoals kinderen, minder validen en ouderen. Het uitgangspunt is dat als een speelplek goed is voor de meest kwetsbare groepen, die plek voor iedereen fijn is.

Om onze aanpak en de nieuwe ambities waar te kunnen maken hebben we dit jaar samen met alle betrokkenen bepaald hoe we willen dat onze speelplekken eruit komen te zien. Er is met dit plan gekeken naar waar welke speelplekken er opgeknapt, opgeheven of opnieuw ingericht moeten worden vanwege veiligheid, toegankelijkheid of ouderdom.

Bovendien vind ik het belangrijk dat inwoners zelf initiatieven kunnen blijven aandragen die ten goede komen voor de buurt. Daarom stel ik met dit plan ook voor om jaarlijks een apart budget van € 25.000, - beschikbaar te maken voor bewoners met ideeën voor verbeteringen van speelplekken.

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

Ik bedank alle partners die in nauwe samenwerking met ons bij hebben gedragen aan het tot stand komen van deze nota en de komende uitvoering ervan. Samen bouwen we door aan een positieve toekomst voor ieder kind.

Met vriendelijke groet,

Johanna Besteman

Wethouder Welzijn, Cultuur, Onderwijs & Wonen

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Inleiding	5
Begrippen	5
Afbakening	6
Wettelijk kader veiligheid speeltoestellen	6
Aanpalende beleidsterreinen	6
Wat willen we bereiken?	9
Visie	9
Strategie	9
Toelichting:	10
Doelstelling	11
Wat doen we al en wat zijn onze ambities?	11
Subdoel 1: Realiseren, beheren en onderhouden.	11
1.1 We betrekken onze inwoners bij de realisatie / (her)inrichting van openbare speelplekken. 11	
1.2 Realisatie van speelplekken in nieuwe woongebieden	12
1.3 Inspecties en onderhoud	12
1.4 Vervanging	13
1.5 Bewonersinitiatieven	13
1.6 Bodemgesteldheid	13
Subdoel 2: Aantrekkelijke ingerichte veilige openbare speelplekken.....	15
2.1 We verbeteren de aantrekkingskracht en de verblijfswaarde van openbare speelplekken.	15
2.2 We zetten in op een gevarieerder speelaanbod.	16
2.3 Schoolpleinen primair onderwijs.	18
2.4 Beheer gemeentelijke speeltuinen Rozenstraat en Penninglaan.	19
2.5 De beheerde speeltuinen	19
2.6 Vergroenen en verduurzamen	20
Subdoel 3: Geschikt voor alle kinderen.....	22
3.1 Voorzieningen voor jonge kinderen 0 t/m 5 jaar	22
3.2 Voorzieningen voor kinderen 6 t/m 12 jaar	22
3.3 Voorzieningen voor jongeren 13 tot 18 jaar	23
3.4 Voorzieningen voor kinderen met een beperking	24
Hoe betrekken we stakeholders?	25
Samenwerking versterken	25
Integrale aanpak	25
Vergroten bekendheid van de speelmogelijkheden in Rijswijk.	26
Wat gaat dat kosten?	26

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

Uitvoeringsprogramma 2021 – 2026	28
Bijlage 1: Overzicht type schoolpleinen naar eigenaarschap schoolplein en speeltoestellen.	30
Bijlage 2. Oppervlakte woongebied Rijswijk.....	32
Bijlage 3: overzicht ambities	33
Bijlage 4: Responsnota input externe partners	35

Inleiding

Volgens artikel 31 van het internationale verdrag inzake de rechten van het kind heeft een kind recht op vrije tijd, recht op spelen en recht op meedoen aan culturele of artistieke activiteiten.

<https://www.kinderrechten.nl/kinderrechten-vw/artikel-31-vrije-tijd-en-ontspanning/>

Spelen is goed voor de motorische, sociale, creatieve en emotionele ontwikkeling van kinderen. Het is belangrijk dat kinderen van jongs af aan buiten spelen zich eigen maken als onderdeel van een gezonde leefstijl. Een aantrekkelijk en uitdagend aanbod aan speelvoorzieningen voor verschillende leeftijdscategorieën tot en met 18 jaar is daarbij een randvoorwaarde.

Uit de inventarisatie van Speelplan BV uitgevoerd in 2018, blijkt dat we het in Rijswijk op dat gebied al best goed doen en is er een aantal verbeterpunten aangegeven. In het Coalitieakkoord 2019 – 2022 “Samen zijn we Rijswijk” zijn schoon, veilig, groen, ontmoeting en het versterken van sociale cohesie als speerpunten opgenomen bij de inrichting van de openbare ruimte. Het college wil graag een openbare ruimte realiseren die uitnodigt tot lopen, fietsen, buitenspelen en ontmoeten. Daarnaast heeft het college een aantal ambities rondom duurzaamheid en klimaatadaptatie in het Coalitieakkoord opgenomen die ook raakvlakken hebben met speelvoorzieningen. Eind 2019 is door VNG en 13 andere initiatiefnemers het Samen Speel Akkoord ondertekent met daarin opgenomen ambities om samen spelen voor alle kinderen mogelijk te maken, inclusief kinderen met een beperking.

Dit alles geeft voldoende aanleiding om ons Speelbeleid te herijken met een aantal beleidsuitgangspunten die aansluiten op de actualiteit.

Begrippen

Formele openbare speelplek: een deel van de openbare ruimte die specifiek en exclusief is ingericht met speeltoestellen en/of speelaanleidingen en eventuele (val)ondergronden ten behoeve van de speelfunctie.

Speeltoestel: een inrichting bestemd voor vermaak of ontspanning waarbij uitsluitend van zwaartekracht of van fysieke kracht van de mens gebruik wordt gemaakt.

Speelaanleiding: een object dat niet specifiek geplaatst is om op te spelen maar op creatieve wijze wel een scala aan speelmogelijkheden kan bieden (lijnen op een plein, gekleurde tegels, keien, boomstammen een heuvel in het gras).

Informele openbare speelplek: een deel van de openbare ruimte dat niet specifiek als speelplek is ingericht maar door kinderen wel als zodanig wordt gebruikt (bijvoorbeeld: parkeerplaatsen, groenvoorzieningen, parkjes, voetpaden).

Openbare speelruimte: de optelsom van formele en informele openbare speelplekken.

Beheerde speeltuin: een formele, openbare speelplek die onder verantwoordelijkheid valt van een binnen georganiseerd verband (vereniging of stichting) functionerende vrijwilligers en soms betaalde krachten.

Kinderen: iedereen onder de 18 jaar (bron: verdrag inzake rechten van het kind). Subcategorieën zijn jonge kinderen 0 t/m 5 jaar, basisschoolkinderen 6 t/m 12 jaar en jongeren 13 tot 18 jaar.

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

Afbakening

Het beleidsplan beperkt zich tot de speeltoestellen, (val)ondergronden en speelaanleidingen van de formele en informele openbare speelplekken in Rijswijk voor kinderen. Dit beleidsplan gaat niet over:

- speelplekken van derden (woningcorporaties, kinderdagverblijven, schoolpleinen in eigendom van schoolbesturen, particuliere terreinen e.d.);
- sportverenigingen en sportcomplexen;
- sportvoorzieningen in de openbare ruimte (outdoor fitness toestellen, de Rijswijkse hardlooproutes, trimbanen, mountainbikeparcours e.d.);
- volwassenen en senioren (tenzij als begeleider / toezichthouder van spelende kinderen).

Wettelijk kader veiligheid speeltoestellen

De kaders voor de veiligheid van speeltoestellen en ondergronden zijn geregeld in het Warenbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS). <https://wetten.overheid.nl/BWBR0008223/2016-05-25>.

Dit besluit is laatst 25 mei 2016 aangepast en heeft betrekking op het ontwerp, de onderhoudswerkzaamheden en het logboek in de gebruiksfase van speeltoestellen en ondergronden. Het doel van de WAS is om de veiligheid bij speelplekken te waarborgen en te voorkomen dat kinderen onaanvaardbare risico's lopen. Een risico wordt onaanvaardbaar geacht wanneer:

- het risico aanleiding geeft tot het ontstaan van ernstig letsel of de dood;
- als het gevaar onherkenbaar is;
- als het risico de speelwaarde niet verhoogt.

De leverancier van een speeltoestel is verantwoordelijk voor de certificering van het speeltoestel. De eigenaar van een speeltoestel is verantwoordelijk voor de veiligheid. Wanneer er sprake is van een ongeval met blijvend of ernstig letsel door een gebrek aan het speeltoestel of de ondergrond, dan is de eigenaar als eerste aansprakelijk. Om deze veiligheid van speelplekken te waarborgen is regelmatige inspectie en correct onderhoud noodzakelijk.

Inspecties kunnen ingedeeld worden in drie verschillende typen. Wettelijk is het volgende verplicht:

- Technische inspectie (1 x per jaar). Aan de hand van normen wordt beoordeeld of het toestel en de ondergrond hier aan voldoet.
- Beheer inspectie (1 x per kwartaal). Er wordt nagegaan of het toestel technisch en visueel veilig en bespeelbaar is.
- Visuele inspectie (wekelijks / maandelijks). Visuele beoordeling op het ontbreken van onderdelen of beschadigingen.

Het registreren van de inspectie is noodzakelijk om aan te kunnen tonen dat het toestel op de juiste wijze is beheerd. Dit is van belang voor de wettelijk aansprakelijkheid bij ongevallen. Bij een beoordeling van een aansprakelijkheid zal worden bekeken welke werkzaamheden de gemeente heeft uitgevoerd om het speeltoestel veilig te houden.

De veiligheid van speeltoestellen is dus bij wet geregeld en wordt in dit beleidsplan niet opgenomen in de beleidsdoelstelling.

Aanpalende beleidsterreinen

Vanuit het **gezondheidsbeleid** en het **beleid rond de jeugdhulp** subsidieert de gemeente Rijswijk het project **Happy Fit**. Binnen dit project worden er beweegactiviteiten georganiseerd voor kinderen (eventueel samen met hun ouders). Deze activiteiten vinden plaats bij scholen en kinderopvangorganisaties maar ook op speel- en trapveldjes in de wijken.

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

In de **kadernota Jeugd en onderwijs** staat het aanbieden van voldoende speel- en ontmoetingsplekken voor jeugdigen en hun ouders genoemd als één van de voorwaarden om opvoed- en opgroei problemen te voorkomen. Het biedt de kinderen de mogelijkheid zich te ontwikkelen op sociaal emotioneel gebied en de ouders een moment van ontspanning. Tevens wordt in deze kadernota het belang benadrukt van inspraak door jeugdigen en hun ouders bij (her) inrichting van speel- en ontmoetingsplekken.

Vanuit het **Onderwijsbeleid** wordt aangegeven dat we er naar streven om jeugdigen zoveel mogelijk te laten doorstromen naar het reguliere aanbod van sport, kunst en cultuur, techniek, natuur e.d. door het volgen van een cursus of lidmaatschap bij een vereniging. Daarnaast wordt het belang benadrukt dat jeugdigen zich optimaal moeten kunnen ontwikkelen in de buitenruimte door een uitgebreid en veilig aanbod aan openbare voorzieningen zodat ze samen kunnen spelen, bewegen en elkaar ontmoeten.

In het **Sportakkoord** is één van de thema's '*van jongs af aan vaardig in bewegen*' dat volledig aansluit op de visie van dit Speelbeleid. De bewegingsvaardigheid van kinderen is de laatste jaren achteruit gegaan terwijl motorische vaardigheden van belang zijn voor het ontwikkelen van een actieve leefstijl en het voorkomen van chronische aandoeningen. Naast sporten levert ook spelen een bijdrage aan het ontwikkelen van de bewegingsvaardigheid van kinderen.

Het streven naar een inclusieve samenleving is ook als thema '*iedereen kan meedoen*' opgenomen in het Sportakkoord, hetgeen naadloos aansluit op de doelstellingen van het Samenspeelakkoord van VNG dat tevens verwerkt is in deze nota Speelbeleid.

Het **Groenbeleid** benoemt het belang van een groene omgeving voor kinderen om buiten te spelen en te bewegen. Kinderen die in een groene omgeving wonen spelen vaker buiten en hebben minder last van overgewicht. De inrichting van een speelplek als natuurspeelplek (NB: een natuurspeelplek is niet ingericht met speeltoestellen maar met natuurlijke speelaanleidingen zoals heuveltjes, boomstammen, stenen, water, zand, enz.) prikkelt de creativiteit en verbeeldingskracht van kinderen om zelf manieren te vinden om te spelen en de natuurlijke elementen te ontdekken. Vanuit het Groenbeleid is het streven om daar waar mogelijk meer natuurspeelplekken in te richten in de directe leefomgeving van kinderen.

Vanuit **klimaatadaptatie** is het belang benadrukt van het voorkomen en bestrijden van hittestress en wateroverlast op speelplekken. We kampen in Nederland ten gevolge van de klimaatverandering steeds vaker met extreme droogte of juist heel veel regen. Natuurlijk ingerichte speelplekken met veel groen zorgen voor afkoeling en schaduw. De ondergrond op speelplekken dient zorg te dragen voor het goed wegglopen of opvangen van water. Ook de materiaalkeus van de speeltoestellen kan bijdragen aan het voorkomen van hittestress.

Om de behoefte aan **Groen Blauwe schoolpleinen** te peilen is in 2020 een inventarisatie gehouden onder de 20 basisscholen van Rijswijk. In deze inventarisatie is onderzocht wie van de basisscholen al een groen blauwe schoolplein heeft ingericht (en hoe dit bevalt), wie van de basisscholen voornemens is dit te gaan (willen) doen en welke rol wij als gemeente daar in kunnen vervullen. De conclusies en aanbevelingen van deze inventarisatie verwerken we tevens in deze nota Speelbeleid. Zie verder onder paragraaf 2.6.

Voor de **Inkoop van speeltoestellen** hebben we met 8 buurgemeenten per 1 januari 2021 een nieuwe raamovereenkomst met 14 aanbieders afgesloten, daar de huidige raamovereenkomst van rechtswege eind 2020 afliep. In het programma van eisen (en het bijhorende beschrijvend document) ten behoeve van de nieuwe aanbesteding zijn eisen opgenomen ten aanzien van veiligheid, certificering, inspectielogboek, garantie, levering, plaatsing, vervanging, duurzaamheid materialen, (val) ondergrond, vandalismebestendigheid, kortingspercentage en levensduur van de speeltoestellen. Hiermee is aan de voorkant al goed nagedacht over het integreren van beleidsdoelstellingen in het inkoopcontract.

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

Vanuit **Milieu** zijn een aantal belangrijke actuele ontwikkelingen ten aanzien van de bodemgesteldheid van speelplekken benadrukt. Het gaat om de gevolgen van het aanscherpen van de PFAS norm en vier speelplekken waar een verhoogd loodgehalte in de bodem is aangetroffen. We verwerken de aanbevelingen vanuit Milieu in deze nota Speelbeleid. Zie verder onder paragraaf 1.6.

Participanten:

Het concept van deze nota Speelbeleid is tot stand gekomen door waardevolle bijdragen vanuit bovenstaande aanpalende beleidsterreinen. Er is kritisch meegelezen en gezorgd dat deze nota Speelbeleid in lijn is met aanpalende beleidsnota's, regelgeving en wetgeving. Het concept is ter consultatie toegestuurd aan externe partners als de schoolbesturen van het basisonderwijs, bewonersorganisaties, speeltuinverenigingen, Jantje Beton, Speelplan BV en oudergroep KLANK. Zie bijlage 4, 'Responsnota' voor de wijze waarop de input van onze externe partners is verwerkt in het definitieve document. Een laatste slag is gemaakt met oog op de opmaak en leesbaarheid van het document.

Leeswijzer:

Het document begint met een omschrijving van datgene wat we willen bereiken aan de hand van een visie, strategie en doelstelling. Deze doelstelling splitsten we vervolgens op in drie subdoelen waarbij we per subdoel een omschrijving geven van de huidige situatie en onze ambities. We besluiten met een begroting en uitvoeringsprogramma om uitvoering te kunnen gaan geven aan deze ambities. De ambities staan in het document in een blauw kader aangegeven. Een overzicht van alle ambities is opgenomen in de bijlage.

Ambities in blauwe kaders

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

Wat willen we bereiken?

Visie

Gemeente Rijswijk wil een inclusieve gemeente zijn waar iedereen die dat wil mee kan doen. Met betrekking tot het Speelbeleid en vanuit de hiervoor beschreven opvattingen komen we tot de volgende visie:

Kinderen zijn volwaardige gebruikers van de openbare ruimte. Spelen, bewegen en ontmoeten levert een positieve bijdrage aan de sociale, creatieve, emotionele en lichamelijke ontwikkeling van het kind. Er moet om die reden voor kinderen in Rijswijk voldoende ruimte en mogelijkheid zijn om in hun directe woonomgeving veilig te kunnen spelen, bewegen en ontmoeten.

Een aantrekkelijke speel- en verblijfsomgeving maakt niet-georganiseerde, vanzelfsprekende ontmoeting mogelijk, tussen jong en oud, tussen meer en minder validen, tussen verschillende milieus en bevolkingsgroepen.

Strategie

Om deze visie te realiseren hanteren we de volgende strategie:

Gemeente Rijswijk realiseert, beheert en onderhoudt voldoende formele en informele aantrekkelijke speelplekken in de openbare ruimte. Bij de realisatie /aanpassing van speelplekken in de openbare ruimte worden (ouders van) kinderen en omwonenden actief betrokken bij het ontwerp voor de (her)inrichting van deze speelplekken. Tevens nemen we daarbij de ambities van het ‘Samen Speel Akkoord’ van VNG in acht.

Om te kunnen bepalen of er in een gemeente voldoende openbare speelruimte is, heeft NUSO (de landelijke organisatie voor speeltuinwerk en jeugdrecreatie) samen met Jantje Beton de zogenaamde speelnorm van 3% als richtlijn opgesteld voor gemeenten. Deze speelnorm houdt in dat 3% van het stedelijk woongebied ingericht dient te zijn als speelruimte.

We hebben de bestanden van Gisib, ABSweb en de Buitenspeelkaart van Speelplan BV naast elkaar gelegd om de oppervlaktes van de openbare speelplekken in het stedelijk woongebied in kaart te brengen. We laten daarbij de nieuwbouwwijken Eikelenburg, Sion en Parkrijk buiten beschouwing daar hier wel ontwikkelingen hebben plaatsgevonden voor realisatie van speelplekken maar de oppervlaktes van deze speelplekken nog niet in genoemde bestanden zijn opgenomen.

Voor de duidelijkheid, in dit overzicht zijn dus ook niet opgenomen:

- Speelplekken gelegen in de groenzones daar deze niet in stedelijk woongebied liggen.
- Particuliere speelplekken daar dit geen openbare speelplekken zijn.
- Informele speelplekken.

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

Dit resulteert in het volgende overzicht:

NB: in **rood** de scores onder de speelnorm van 3% en in **groen** de scores daarboven.

Woongebied	Oppervlakte stedelijk woongebied in ha	Oppervlakte openbare speelplekken in ha	Percentage (speelnorm is 3%)
Cromvliet	16,14	0,21	1,30
Leeuwendaal	24,61	0,13	0,53
Oud Rijswijk (excl. Winkelgebied)	16,96	0,3	1,77
Bomenbuurt	27,18	0,71	2,61
Hoornwijk	1,74	0	0,00
Broekpolder	2,58	0	0,00
Welgelegen	5,32	0	0,00
Rembrandtkwartier	32,4	1,2	3,70
Havenkwartier	3,88	0,27	6,96
Te Werve	27,53	1	3,63
Huis te Lande	12,26	0,1	0,82
Stationskwartier	13,48	0,37	2,74
Kleurenbuurt	19,87	0,84	4,23
Artiestenbuurt	11,51	0,63	5,47
Muziekbuur	34,46	1,96	5,69
Presidentenbuurt	9,17	0	0,00
Ministerbuurt	37,91	1,28	3,38
Stervoorde	62,22	3,16	5,08
Hoekpolder	9,38	0,81	8,64
Strijp	43,23	1,51	3,49
Vrijenban	15,54	0,47	3,02
Totaal	427,37	14,95	3,50

Toelichting:

In totaliteit scoren we in Rijswijk met een gemiddelde van 3,5% boven de speelnorm van 3% echter met een ruime bandbreedte van 0% - 8,64%. In dit overzicht is geen rekening gehouden met de woningdichtheid, de bevolkingsdichtheid en de leeftijdsopbouw in de specifieke woongebieden. Kinderrijke wijken vragen om een andere inrichting van de speelruimte dan meer vergrijsde wijken. Evenals wijken met veel hoogbouw een andere inrichting vragen van de speelruimte ten opzichte van wijken met enkel laagbouw. Per wijk kan dit dus verschillen en vergt het hanteren van de speelnorm voor (her)inrichting van speelplekken enig maatwerk.

Uitgangspunten voor dit maatwerk zijn:

- We houden het huidige arsenaal aan openbare speelruimte in de bestaande woongebieden op peil. Dit mag in ieder geval niet verminderen.
- Nieuwe openbare speelvoorzieningen in bestaande woongebieden realiseren we enkel op initiatief van buurtbewoners en alleen als daar voldoende draagvlak voor is in de buurt. Ligt de speelnorm in

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

dat woongebied (ver) boven de 3% dan kan dat een reden voor afwijzing van het initiatief zijn, ondanks voldoende draagvlak.

- Bij de ontwikkeling van nieuwe woongebieden en bij herstructurering van bestaande woongebieden streven we ernaar dat minimaal 3% van het woongebied ingericht is als openbare speelruimte. We streven daarbij zoveel mogelijk naar grote centrale buurtplekken in plaats van meerdere kleine over de wijk versnipperde speelplekjes.

In dit overzicht zijn enkel de speelplekken gelegen in woongebieden meegenomen en zijn de speelplekken gelegen in groenzones buiten beschouwing gelaten. Een aantal woonwijken die onder de speelnorm 3% scoren liggen naast / vlakbij een groenzone met speelplekken die het ‘tekort’ aan speeloppervlak in de woonwijk compenseert. Het strikte gebruik van de speelnorm 3% heeft dus nog wel enige nuance en toelichting nodig.

Doelstelling

Aan de hand van onze visie en strategie komen we tot de volgende concrete doelstelling:

We realiseren, beheren en onderhouden
voldoende aantrekkelijk ingerichte veilige openbare speelplekken
die geschikt zijn voor alle kinderen in Rijswijk om te spelen, te bewegen en te ontmoeten.

Wat doen we al en wat zijn onze ambities?

De doelstelling is op te splitsen in een drietal subdoelen.

1. Realiseren, beheren en onderhouden.
2. Voldoende aantrekkelijke ingerichte veilige openbare speelplekken.
3. Geschikt voor alle kinderen.

In deze paragraaf wordt nader uitgewerkt wat we per subdoel al doen om de doelstelling te behalen en wat daarbij onze ambitie is om het nog beter te doen.

Subdoel 1: Realiseren, beheren en onderhouden.

1.1 We betrekken onze inwoners bij de realisatie / (her)inrichting van openbare speelplekken.

Huidige stand van zaken:

Bij de (her)inrichting van openbare speelplekken worden direct omwonenden (jong en oud) betrokken bij het ontwerp. We organiseren daarvoor een inloop / inspraakbijeenkomst in de wijk waar de bewoners hun reactie kunnen geven op het voorlopig ontwerp door gebruik te maken van een reactieformulier. Er vindt tijdens deze inloopbijeenkomsten waardevolle interactie plaats tussen de ontwerpers en bewoners die van invloed is op de reacties. Het voorlopig ontwerp wordt na afloop van de inloopbijeenkomst tevens online gepubliceerd met een reactietermijn van 2 weken, zodat men ook online kan reageren als het niet mogelijk is om naar de bijeenkomst te komen. De reacties op het voorlopig ontwerp zijn online ook zichtbaar zodat buurtbewoners elkaars reactie kunnen zien.

Aan oudergroep KLANK (ouders van kinderen met een beperking) wordt apart advies gevraagd op het ontwerp omdat de inloopbijeenkomsten meestal aan het begin van de avond zijn en dit samenvalt met intensieve zorgmomenten thuis.

Aan de hand van de ontvangen reacties maken we een definitief ontwerp en stellen we een responsnota op (schriftelijk en online) met daarin beargumenteerd waarom we de suggesties van bewoners wel of niet hebben

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

overgenomen in het definitieve ontwerp. Bewoners worden tijdig geïnformeerd wanneer de werkzaamheden voor de (her)inrichting worden gestart en oplevering van de nieuwe speelplek is te verwachten.

Ambitie:

Buurtbewoners maken goed gebruik van de mogelijkheid voor inspraak op het voorlopig ontwerp zowel tijdens de inloopbijeenkomst als online. Deze wijze van participeren wordt door de buurtbewoners positief gewaardeerd en daar gaan we dus zeker mee door. De respons resulteert in veel gevallen echter wel in heel traditionele ontwerpen voor (her) inrichting van de speelplek. De bekende schommel, glijbaan, wiplement, klimtoestel en trapveldje. Op zich niks mis mee, want het zijn al generaties lang beproefde speeltoestellen met een hoge speelwaarde, maar er is zoveel meer mogelijk waar men waarschijnlijk geen weet van heeft.

Bij participatie met buurtbewoners niet alleen suggesties ophalen voor het ontwerp maar zelf ook suggesties doen met niet traditionele speeltoestellen.

1.2 Realisatie van speelplekken in nieuwe woongebieden

Huidige stand van zaken

In nieuwe woongebieden is participatie met buurtbewoners vaak niet mogelijk omdat er gewoonweg nog geen buurtbewoners zijn. Het is dan gebruikelijk om de realisatie van speelplekken op te nemen in het projectplan en deze te realiseren zonder participatie met buurtbewoners. Dit kan tot gevolg hebben dat de speelplek niet aansluit op de wensen van de toekomstige buurtbewoners en na bewoning alsnog aangepast moet worden. Dit is bij de ontwikkeling van RijswijkBuiten een aantal keer voorgevallen en heeft geleid tot extra kosten en het alsnog doorlopen van een participatietraject met de kersverse bewoners.

Ambitie

We willen voorkomen dat er bij de ontwikkeling van nieuwe woongebieden speelplekken worden gerealiseerd die niet volledig aansluiten op de wensen / behoeften van toekomstige bewoners. Gedurende het ontwikkeltraject reserveren we voldoende speelgebied (hanteren 3% speelnorm) en geven daar pas invulling aan als er voldoende buurtbewoners aanwezig zijn om te participeren in het ontwerp.

In nieuwe woongebieden pas invulling geven aan speelgebieden als er voldoende buurtbewoners aanwezig zijn om te kunnen participeren in het ontwerp.

1.3 Inspecties en onderhoud

Huidige stand van zaken

We voeren als gemeente zelf de reguliere wettelijk verplichte inspecties van alle openbare speeltoestellen uit en dragen zorg voor voldoende gekwalificeerd personeel om dit uit te kunnen voeren. Aanvullend op onze eigen inzet laten we jaarlijks door een daarvoor gecertificeerde organisatie een onafhankelijke inspectie uitvoeren zodat we niet de slager zijn die zijn eigen vlees keurt. In deze jaarlijkse onafhankelijke inspectie worden ook de speeltoestellen van de speeltuinen Buvelio, Inter Amicos en de Eekhoorn meegenomen. Van ieder speeltoestel houden we een logboek bij en registreren dit in het Aantoonbaar Beheer Systeem (ABSweb). ABSweb is ontwikkeld door Speelplan en DCTT en is een webbased beheersysteem voor speelplekken en -toestellen. Door middel van de ABSapp worden inspectie- en onderhoudsresultaten eenvoudig gekoppeld aan een database. Wijzigingen kunnen direct worden doorgevoerd, waardoor de informatie up-to-date blijft.

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

Ambitie

Met de huidige aanpak voor inspectie, onderhoud en registratie hanteren we een hoog kwaliteitsniveau en is onze ambitie gericht op voortzetting en behoud hiervan.

1.4 Vervanging

Huidige stand van zaken

Aan de hand van de levensduur / afschrijvingstermijn van speeltoestellen en de inspecties stellen we een beheerplan op voor vervanging van afgeschreven / afgekeurde speeltoestellen. Dit beheerplan bestrijkt telkens een periode van 4 jaar met het actuele beheerplan over de jaren 2019 – 2022 als basis. Jaarlijks stellen we in het eerste kwartaal een uitvoeringsplan op gebaseerd op het beheerplan en actuele ontwikkelingen. Het uitvoeringsplan bevat een specificering van de speelplekken die dat jaar opnieuw worden ingericht, een (tijds)planning en een begroting. Jaarlijks is vanaf 2017 een investeringsbudget van € 200.000,- opgenomen in de begroting voor vervanging van speeltoestellen. Ingaande 2021 is dit budget teruggebracht naar € 150.000,-. Dit budget is leidend voor de vervangingsopgave en uitgewerkt in het jaarlijkse uitvoeringsplan. In de regel vervangen we niet enkel een verouderd speeltoestel voor een nieuw exemplaar maar maken samen met de buurtbewoners een totaal nieuw ontwerp voor herinrichting van de speelplek inclusief nieuwe speeltoestellen, valondergronden, groenvoorziening en straatmeubilair (hekwerk, bankjes en afvalbakken).

Ambitie

Met de huidige aanpak en het huidige beschikbare budget voor vervanging van speelvoorzieningen zijn we goed in staat om het arsenaal aan openbare speelvoorzieningen op een kwalitatief en kwantitatief hoog peil te houden.

Onze ambitie richt zich dan ook op voortzetting en behoud hiervan.

1.5 Bewonersinitiatieven

In 2020 zijn een aantal bewonersinitiatieven voor het (bij) plaatsen van een speeltoestel gehonoreerd (Leeuwendaallaan, Jozef Israëllaan, Hoekpolder, Zilverschoon met totale kosten € 26.633,50). Hierbij was het van belang dat er voldoende draagvlak is bij de buurtbewoners (lees: geen weerstand) en er voldoende budget beschikbaar is vanuit het investeringsbudget vervanging speeltoestellen. Met de jaarlijkse korting van € 50.000,- op dit budget is het niet langer mogelijk om spontane bewonersinitiatieven te honoreren. Focus voor dit budget ligt primair op de vervangingsopgave van (afgeschreven) speeltoestellen. Om de mogelijkheid te behouden bewonersinitiatieven voor het (bij) plaatsen van speeltoestellen te ondersteunen, pleiten we ervoor om hier jaarlijks een apart budget van € 25.000,- voor beschikbaar te stellen.

Ambitie

Jaarlijks een budget van € 25.000,- beschikbaar stellen om

bewonersinitiatieven voor het (bij) plaatsen van een speeltoestel te kunnen honoreren.

1.6 Bodemgesteldheid

De huidige situatie

PFAS

PFAS is een verzamelnaam voor meer dan 6000 stoffen en staat voor poly- en perfluoralkylstoffen. Deze groep chemische stoffen is door mensen gemaakt en komt van nature niet voor in het milieu. PFAS kan een

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

negatief effect hebben op milieu en gezondheid en per juli 2019 gelden er (strengere) normen voor de maximale toegestane hoeveelheden PFAS in de grond en regels hoe daar mee om te gaan. Rijswijk heeft in 2020 een bodemkwaliteitskaart voor PFAS opgesteld waarmee de globale achtergrondconcentratie PFAS in de gemeente is bepaald. De globale achtergrondconcentratie PFAS in de bodem geeft geen aanleiding tot het treffen van sanerende maatregelen. Wel zijn er beperkingen als het gaat om grondverzet. Deze beperkingen zijn nodig om verspreiding van PFAS in de gemeente te voorkomen. Dit heeft ertoe geleid dat we:

- Bij de (her)inrichting van openbare speelplekken de afvoer van grond zoveel mogelijk beperken door deze volledig te hergebruiken in het ontwerp en af te dekken met graszoden of verharding.
- Als afvoer van grond onvermijdelijk is en hergebruik binnen de gemeente op basis van de bodemkwaliteitskaart niet mogelijk is, moet onderzocht worden of de grond voldoet aan de PFAS norm en indien dit niet het geval is, wordt de grond afgevoerd naar een erkende verwerker.
- Aanvoer van nieuwe grond moet aantoonbaar voldoen aan de wettelijke eisen van schone grond geschikt voor de inrichting van speelplekken.

Lood

Op veel plekken in de provincie Zuid Holland is, door eeuwlang gebruik van lood, de bodem diffuus verontreinigd geraakt. De schadelijkheid van lood voor de volksgezondheid is ondertussen algemeen bekend en zijn / worden er maatregelen getroffen om de blootstelling van de mens aan lood zoveel mogelijk te reduceren. Lood komt vooral in het lichaam terecht door hand-mond-gedrag (ingestie). Uit onderzoek van het RIVM uit 2015 blijkt dat jonge kinderen (0-6 jaar) makkelijker gronddeeltjes binnen krijgen en gevoeliger zijn voor de schadelijke effecten van lood dan volwassenen. De landelijke GGD heeft daarop geadviseerd dat de interventiewaarde voor lood die in de bodemregelgeving wordt gehanteerd onvoldoende bescherming biedt voor jonge kinderen met een nadelig effect op hun leervermogen.

Dit is voor provincie Zuid-Holland aanleiding geweest om in alle regio's het project 'diffuus lood in de bodem' te starten. De Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) heeft in opdracht van de provincie het project 'diffuus lood in de bodem bij kinderspeelplaatsen' uitgevoerd. Naar aanleiding van dit onderzoek zijn de gebieden Oud Rijswijk en Vrijenban, op basis van het historische gebruik van de bodem in deze gebieden, geselecteerd als aandachtsgebieden voor het bodemonderzoek. In deze aandachtsgebieden is bodemonderzoek verricht op alle speelplekken om te onderzoeken of er sprake is van diffuus lood in de toplaag van de bodem op deze locaties. In totaal zijn zeventien speelplekken onderzocht. Uit dit bodemonderzoek blijkt dat er geen sprake is van een overschrijding van de wettelijke interventiewaarde op deze kinderspeelplaatsen. Op vier locaties is er op basis van de gezondheidkundige waarde die de provincie Zuid-Holland hanteert sprake van een matige bodemkwaliteit voor diffuus lood.

Hoewel het resultaat van het bodemonderzoek geen aanleiding geeft tot ingrijpen omdat het matige verontreiniging betreft, pleiten we er toch voor om de toplaag bij deze speelplekken te vervangen om het gezondheidsrisico voor spelende kinderen te minimaliseren. De vervanging van de toplaag kan op verschillende manieren. Zo kan bijvoorbeeld de toplaag van de speelplek worden vervangen door -of opgehoogd worden met- een schone grondlaag. De toplaag kan ook bedekt worden met graszoden of verharding, waardoor direct lichamelijk contact wordt voorkomen. In overleg met ODH en GGD gaan we per speelplek bekijken welke maatregel het best geschikt is. Op advies van de GGD zal in deze gebieden tevens een voorlichtingscampagne gestart worden met uitleg over loodverontreiniging en gebruiksadviezen.

Ambitie

Bij herinrichting van de vier speelplekken met matige bodemkwaliteit voor diffuus lood, vervangen we in overleg met ODH en GGD de toplaag en communiceren dit zorgvuldig aan omwonenden.

NB: één van de vier speelplekken is opgenomen in het beheerplan 2019 - 2022 om in 2021 opnieuw in te richten. De overige drie speelplekken worden opgenomen in het beheerplan 2023 – 2026.

Subdoel 2: Aantrekkelijke ingerichte veilige openbare speelplekken.

2.1 We verbeteren de aantrekkingskracht en de verblijfswaarde van openbare speelplekken.

Huidige stand van zaken

We nemen al de volgende maatregelen om de aantrekkingskracht en verblijfswaarde van openbare speelplekken te verbeteren:

- Op alle openbare speelplekken geldt een verbod voor honden. Voornaamste motieven voor dit verbod zijn veiligheid (voorkomen bijtincidenten) en hygiëne (hondenpoep).
- Op de meeste openbare speelplekken is een zitmogelijkheid gecreëerd met een bankje of zitpoefs (tevens speelelement). Dit kan echter ook een aantrekkingskracht hebben op oudere jeugd in de avonduren, hetgeen overlast kan veroorzaken voor omwonenden. Om die reden is op sommige speelplekken de zitbank juist weer verwijderd.
- Rondom de meeste openbare speelplekken staan afvalbakken om zwerfvuil zoveel mogelijk te voorkomen. Een aantal speelplekken is enkel via wandelpaden bereikbaar maar is toegankelijk voor het formaat wagen van de vuilophaaldienst die hier tevens ontheffing voor heeft.
- Alle openbare speelplekken zijn met de fiets of wandelend goed te bereiken en zijn merendeels toegankelijk voor kinderwagens, rolstoelen en rollators. Een aantal speelplekken is ook met de auto te bereiken maar dat stimuleren en faciliteren we niet actief.
- Rondom alle openbare speelplekken is een verkeersveilige situatie gecreëerd door middel van hekken en / of struiken, zodat spelende kinderen niet onverwachts op de weg kunnen belanden.
- Op een aantal grotere openbare speelplekken is een (afsluitbaar) openbaar toilet neergezet om de verblijfswaarde te verbeteren. Vanuit een aantal inwoners is de behoefte geuit om dit op meer speelplekken te doen en zij zijn bereidt hier in mee te denken.
- Op een aantal openbare speelplekken is door Dunea een tapwaterpunt met drinkwater aangebracht, hetgeen ook de verblijfswaarde heeft doen toenemen. Ook hier is vanuit een aantal inwoners de behoefte geuit om dit op meer speelplekken te doen en de bereidheid geuit hier in mee te willen denken.
- Bij speelplekken waar groen moet worden vervangen gebruiken we inheemse soorten en/of bloemrijke beplanting. Dit zorgt voor meer kleur en natuurwaarden, vergroot de belevingswaarde en uitstraling van de speelplek en heeft een positief effect op de gevolgen van klimaatverandering.
- Kinderen dienen zoveel mogelijk in een rookvrije omgeving te kunnen spelen. Per 1 augustus 2020 is bij Wet geregeld dat schoolpleinen van primair en voortgezet onderwijs volledig rookvrij moeten zijn. In overleg met onze jongerenambassadeurs is overeengekomen dit rookverbod uit te breiden naar alle speelplekken. We maken daarbij gebruik van de ondersteuning van GGD en NUSO om zoveel mogelijk rookvrije openbare speelplekken in Rijswijk te realiseren.

Ambitie

De huidige maatregelen hebben al een verbetering van de aantrekkingskracht en verblijfswaarde van openbare speelplekken tot gevolg gehad en deze zetten we voort. Ondanks dat we het dus al behoorlijk goed doen, is er nog ruimte voor verbetering.

- Inventariseren op welke openbare speelplekken behoefte is aan een sanitaire voorziening. Aan de hand van deze inventarisatie onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om dit te realiseren.
- Inventariseren op welke openbare speelplekken behoefte is aan een tapwaterpunt met drinkwater. Aan de hand van deze inventarisatie onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om dit te realiseren.
- Toegankelijkheid van openbare speelplekken en de bespeelbaarheid van speeltoestellen voor kinderen met een beperking verbeteren (zie verder onder paragraaf 3.4).
- Alle speelplekken en speeltuinen zijn rookvrij binnen deze beleidsperiode.

Nadere uitwerking in het uitvoeringsprogramma.

2.2 We zetten in op een gevarieerder speelaanbod.

Huidige stand van zaken

Als we het totale arsenaal aan speeltoestellen in ogenschouw nemen (databank ABSweb) dan is er in de huidige situatie al sprake van een behoorlijk divers aanbod. Voor de (her) inrichting van een speelplek hebben we de keuze uit 14 leveranciers met ieders hun eigen lijn aan speeltoestellen. Een speelplek wordt bij voorkeur (her)ingericht met speeltoestellen afkomstig van één leverancier zodat dit een samenhangend geheel vormt. De keus voor leverancier kan echter per speelplek verschillen zodat er door heel Rijswijk een grote variatie is qua inrichting van speelplekken.

Qua speelfuncties is het aanbod wat minder gevarieerd. Eén van de oorzaken is al eerder genoemd namelijk de invloed van participatie van buurtbewoners op het ontwerp, hetgeen vaak resulteert in een hele traditionele inrichting. Een ander fenomeen (en valkuil) die variatie in de weg staat is in willen spelen op de trend van deze tijd. We krijgen bijvoorbeeld achter elkaar verzoeken vanuit inwoners voor het plaatsen van een tafeltennistafel. Deze zijn vervaardigd van beton met een levensduur van 20 – 25 jaar. Is tafeltennis voor de kinderen van de toekomst ook nog trendy? Als voorbeeld de vele basketbalpalen die in de jaren '80 en '90 zijn neergezet op speelplekken (in totaal zijn er 17 basketbalvelden in Rijswijk) en die nu bij herinrichting stuk voor stuk worden vervangen door andere speeltoestellen ten gevolge van de inspraak door buurtbewoners. Dit heeft weer als risico dat op termijn alle basketbalvelden verdwijnen, hetgeen ook onwenselijk kan zijn. We gaan in onderling overleg met basketbalvereniging Lokomotief bekijken of het aanbod aan basketbalvelden geoptimaliseerd kan worden. (lees: niet teveel, niet te weinig, met juiste maatvoering).

Qua variatie voor de verschillende leeftijdscategorieën is het huidige aanbod vooral gericht op de jeugd t/m 12 jaar. De oudere jeugd vanaf 13 jaar heeft de afgelopen jaren signalen afgegeven behoefte te hebben aan meer (speel, beweeg, ontmoet) voorzieningen geschikt voor hun leeftijd. We gaan in paragraaf 3.3 hier dieper op in.

Ambitie

Interactieve speeltoestellen

Waar liggen kansen om ons arsenaal aan speeltoestellen gevarieerder te maken? Welnu, een geheel nieuwe ontwikkeling zijn de **interactieve speeltoestellen**. Een aantal leveranciers hebben hier aanbod op ontwikkeld en dit speelt volledig in op de mogelijkheden die moderne technologie ons biedt. Voorbeeld hiervan is de Sutu muur waar tal van interactieve balspelen op gespeeld kunnen worden met bediening via de smartphone. Jongeren maken hun eigen account aan en kunnen onderling wedstrijdjes organiseren en hun (persoonlijke) scores / records bijhouden. Het tijdstip en duur van het gebruik en welke spellen er (het meest) worden gespeeld wordt ook opgeslagen. Deze data kan gebruikt worden om spellen die amper gebruikt worden te vervangen door andere spellen, zodat het aanbod zich blijft verversen en aantrekkelijk blijft voor gebruik. Uit de gebruikersdata (* bron: leverancier Yalp) van de hierboven genoemde interactieve Sutu muur blijkt dat deze ook populair is onder de oudere jeugd.

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

Skatevoorziening

Een andere wens vanuit oudere jeugd is de terugkeer van de **skatebaan** die een aantal jaar geleden verwijderd is om plaats te maken voor noodlokalen van een afgebrande school. Op 24 Juli 2015 is het scholencomplex aan de Willem van Rijswijkstraat grotendeels afgebrand. In september 2015 is het skatepark aan de Treubstraat naast het politiebureau ontruimd om plaats te maken voor een noodgebouw als tijdelijk onderkomen voor leerlingen van de Godfried Bomansschool. Dit noodgebouw is in januari 2016 in gebruik genomen. De elementen van het skatepark zijn vervolgens opgeslagen op gemeentelijk terrein langs het Jaagpad. Op de plek van het afgebrande scholencomplex is de Brede school Rembrandtkwartier gerealiseerd die in November 2019 officieel in gebruik is genomen. Het tijdelijke schoolgebouw aan de Treubstraat is recent verwijderd. Op het naast gelegen terrein in de hoek Winston Churchilllaan – Burgemeester Elsenlaan is eind 2019 begonnen met de bouw van sportcomplex Altis met een verwachte oplevering medio 2021.

In deze nota Speelbeleid wordt gepleit voor de terugkeer van de skatevoorziening op de oude locatie om de volgende redenen:

Toezegging

Ten tijde dat de skatevoorziening werd weggehaald is toegezegd dat deze terug zou komen zodra het tijdelijke schoolgebouw voor de Godfried Bomansschool weer verwijderd zou worden.

Behoeft

Sinds het skatepark in september 2015 is verdwenen hebben we tal van vragen en verzoeken gehad van skatejongeren voor de terugkeer van een skatevoorziening. Er zijn hierover ook diverse artikelen verschenen in (sociale) media en is er aandacht voor gevraagd door insprekers tijdens Raadsvergaderingen. Van een aantal skatejongeren zijn de gegevens geregistreerd en zij kunnen betrokken worden bij het ontwerp.

Speelaanbod

Uit de inventarisatie van speelvoorzieningen blijkt dat er onvoldoende aanbod is voor oudere jeugd in Rijswijk. De aanleg van een skatevoorziening voorziet in dit hiaat.

Bestemming groen

De aanleg van een skatevoorziening op deze locatie past binnen de bouwregels van het bestemmingsplan, mits het oppervlakte van het skatepark niet groter is dan 10% van het totale oppervlakte en de hoogte van de elementen maximaal 4 meter bedraagt. Voor de overige 90% is de bestemming groen / ecologie.

Sport

Een skatevoorziening valt onder de categorie speelvoorzieningen maar heeft een duidelijke relatie met sport en bewegen. Het past dan ook goed naast het sportcomplex Altis.

Openbaar toegankelijk

Het groene gebied met daarin gelegen de skatevoorziening is openbaar toegankelijk en niet omgeven met hekwerken, hetgeen de uitstraling ten goede komt.

Er is geen budget gereserveerd voor een skatevoorziening. Kosten zijn geraamd op € 100.000,-.

We gaan interactieve speeltoestellen introduceren in Rijswijk.

We gaan de skatevoorziening in ere herstellen.

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

2.3 Schoolpleinen primair onderwijs.

Schoolpleinen zijn voor veel kinderen een centrale buurtplek voor spelen en ontmoeting. Ook buiten de schooltijden wordt door veel kinderen gebruik gemaakt van het schoolplein. Hiermee zijn schoolpleinen een goede aanvulling op het speelaanbod alleen dragen we als gemeente, afhankelijk van het eigenaarschap, daar een verschillende verantwoordelijkheid in.

Gelijkheidsbeginsel

In de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) is het gelijkheidsbeginsel van toepassing. Als het gaat om eigenaarschap van schoolpleinen en eigenaarschap van speeltoestellen op die schoolpleinen dan zijn er vier verschillende soorten typen schoolpleinen te onderscheiden.

Type schoolplein	Gemeente is eigenaar van het schoolplein	Gemeente is eigenaar van de speeltoestellen op het schoolplein
Type A	NEE	NEE
Type B	JA	NEE
Type C	NEE	JA
Type D	JA	JA

Afhankelijk van het type schoolplein heeft de gemeente een andersoortige rol en verantwoordelijkheid bij de (her)inrichting van het schoolplein en het beheer, onderhoud, vervanging van de speeltoestellen op het schoolplein. Dit vergt dus maatwerk voor het maken van afspraken hierover met de schoolbesturen en om die reden vertaalt het gelijkheidsbeginsel in de WPO zich als ‘gelijke behandeling in gelijke situaties.’

Huidige situatie

Zie bijlage 1 voor een totaaloverzicht van alle basisscholen in Rijswijk ingedeeld naar type A, B, C of D. In de huidige situatie hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Als gemeente eigenaar is van het schoolplein dan heeft zij een verantwoordelijkheid ten aanzien van het straatwerk (uitgezonderd valondergronden bij speeltoestellen), riolering, kabels en leidingen, straatmeubilair (afvalbakken, zitbankjes, fietsnietjes) en groenvoorziening.
- Als gemeente eigenaar is van de speeltoestellen op het schoolplein dan heeft zij een verantwoordelijkheid ten aanzien van inspectie, onderhoud, beheer en noodzakelijke vervanging van die speeltoestellen én hun valondergronden.
- Het ontwerp voor (her)inrichting van het schoolplein en / of speeltoestellen waar gemeente eigenaar van is gebeurt in samenspraak met de ouders, kinderen en onderwijzend personeel van de primair onderwijsinstelling.
- Als het schoolbestuur eigenaar is van het schoolplein dan heeft zij een verantwoordelijkheid ten aanzien van het straatwerk (uitgezonderd valondergronden bij speeltoestellen), straatmeubilair (afvalbakken, zitbankjes, fietsnietjes) en groenvoorziening.
- Als het schoolbestuur eigenaar is van de speeltoestellen op het schoolplein dan heeft zij een verantwoordelijkheid voor inspectie, onderhoud, beheer en noodzakelijke vervanging.

Openbare toegankelijkheid schoolpleinen

Schoolpleinen zijn vaak een centrale ontmoetingsplek voor kinderen in een wijk. Ook na schooltijd verblijven kinderen op en om het schoolplein om met elkaar te spelen en elkaar te ontmoeten. We nemen het openbaar stellen van schoolpleinen niet op als gemeentelijke ambitie in deze nota Speelbeleid. Het wel / niet openstellen van schoolpleinen buiten schooltijd laten we over ter beoordeling van de schoolbesturen zelf. In de praktijk blijkt overigens dat schoolbesturen hiertoe al hebben besloten want de meeste schoolpleinen zijn al openbaar toegankelijk.

'SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN'

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

Ambitie

Schoolplein type C (Gemeente is geen eigenaar van het schoolplein maar wel eigenaar van de speeltoestellen) is een situatie die onwenselijk is. Onze ambitie is om schoolpleinen die nu onder type C vallen onder te brengen bij type A door overdracht van de speeltoestellen aan het schoolbestuur. In Rijswijk betreft dit enkel de Petruschool waarbij Laurentius Stichting voor Katholiek Primair Onderwijs eigenaar is van het schoolplein en gemeente eigenaar is van de basketbalkooi, de schommel en de draaimolen.

We gaan in overleg met de Laurentius Stichting voor Katholiek Primair Onderwijs voor overdracht van de speeltoestellen die nu nog in eigendom zijn van gemeente.

2.4 Beheer gemeentelijke speeltuinen Rozenstraat en Penninglaan.

Huidige situatie

In het speelseizoen 2019 zijn we een pilot gestart met speeltuin Rozenstraat in beheer geven aan Welzijn Rijswijk en speeltuin Penninglaan in beheer geven aan Haaglanden Beweegt. Voornaamste reden om het beheer van deze twee gemeentelijke speeltuinen uit handen te geven is dat het zelf in beheer houden van speeltuinen niet langer past binnen het takenpakket van de gemeente. We hebben gekozen voor Welzijn Rijswijk en Haaglanden Beweegt vanwege de aansluiting op hun activiteiten aanbod, contacten in de buurt en ondersteuning / begeleiding van hun personeel en vrijwilligers.

Eind speelseizoen 2019 is de pilot geëvalueerd. Uit deze evaluatie bleek dat ieders op een eigen manier invulling heeft gegeven aan het beheer van de speeltuin en dat beide aanpakken succesvol zijn, met enkele verbeterpunten voor het vervolg van de pilot in speelseizoen 2020.

Het speelseizoen 2020 is overschaduwd door het Covid-19 virus waardoor de speeltuinen onder strikte voorwaarden pas vanaf 1 juni weer open konden. Desondanks is eind speelseizoen 2020 deze vervolgpilot eveneens geëvalueerd waaruit blijkt dat beide organisaties de verbeterpunten ter harte hebben genomen en ondanks de beperkingen kunnen terugkijken op een geslaagd speelseizoen.

Ambitie

Na twee succesvolle pilotjaren pleiten we in deze nota Speelbeleid voor structurele voortzetting hiervan. Concreet betekent dit dat we

Structureel speeltuin Rozenstraat in beheer geven aan Welzijn Rijswijk en
speeltuin Penninglaan in beheer geven aan Haaglanden Beweegt.

NB: De kosten voor het in beheer geven van deze twee speeltuinen zijn al opgenomen in de meerjarenbegroting.

2.5 De beheerde speeltuinen

In Rijswijk zijn drie beheerde speeltuinen namelijk Buvelio, de Eekhoorn en Inter Amicos. Deze drie beheerde speeltuinen nemen een aparte positie in maar zijn tegelijkertijd onlosmakelijk verbonden met het Speelbeleid. Om die reden nemen we ze op in deze nota van het gemeentelijk Speelbeleid om de mogelijkheid tot het voeren van integraal beleid te vergroten.

Huidige situatie

De speeltuinverenigingen zijn zelf verantwoordelijk voor het onderhoud en beheer van de speeltoestellen en het bijhouden van de logboeken van de speeltoestellen. Jaarlijks worden in opdracht van gemeente Rijswijk de speeltoestellen in de drie beheerde speeltuinen geïnspecteerd door dezelfde partij die jaarlijks alle openbare speeltoestellen inspecteert. Aan de hand van het inspectierapport wordt aan de speeltuinverenigingen advies gegeven over onderhoud en herstel van geconstateerde mankementen aan de

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

speeltoestellen. Indien een mankement niet meer te herstellen is en hierdoor een onveilige situatie zou ontstaan, wordt geadviseerd het speeltoestel te vervangen / te verwijderen.

Qua onderhoud en beheer van het terrein en gebouw verschillen de afspraken per speeltuin, afhankelijk van hun specifieke situatie. Deze afspraken zijn echter niet vastgelegd in documenten en komen ad hoc tot stand door onderlinge afstemming / overeenstemming. Vaak is een probleem de aanleiding (wateroverlast op het terrein, schade aan hekwerk, schade aan gebouw e.d.) en wordt er gezamenlijk gezocht naar een oplossing.

Jaarlijks ontvangen de drie beheerde speeltuinen subsidie van gemeente Rijswijk voor het organiseren van activiteiten. Deze subsidie is puur en alleen voor activiteiten en mag dus niet aangewend worden voor onderhoud en beheer van speeltoestellen, gebouw en terrein. De speeltuinverenigingen moeten voldoen aan de gestelde eisen en termijnen van de jaarlijkse subsidie cyclus. Dit betekent onder andere vóór 1 juli van een lopend jaar de verantwoording afleggen over het voorgaande jaar en de aanvraag indienen voor het komende jaar. Eén en ander wordt jaarlijks vastgelegd in de subsidiebeschikking.

Ambitie

De huidige situatie voor met name het onderhoud en beheer van speeltoestellen, gebouwen en terreinen waarin afspraken niet formeel zijn vastgelegd, geeft aanleiding tot discussie. Het risico van precedentwerking en willekeur ligt op de loer en wensen vanuit de beheerde speeltuinen kunnen niet altijd worden ingewilligd. Er is behoefte aan meer duidelijkheid, harmonisering én vastleggen van (informele) afspraken. Vanwege hun aparte positie in het totale speelveld van het Speelbeleid is het van belang om dit nader uit te werken in apart ‘Speeltuinbeleid Rijswijk’ echter wel als integraal onderdeel van het gemeentelijk Speelbeleid.

In deze beleidsperiode 2021-2026 gaan we nadere uitwerking geven aan
een nota ‘Speeltuinbeleid Rijswijk’

2.6 Vergroenen en verduurzamen

Huidige situatie

Het streven vanuit het Groenbeleid en Klimaatadaptatie om **meer natuurspeelplekken** in de directe leefomgeving van kinderen aan te leggen, stuit in de praktijk op nogal wat weerstand.

Bij de (her)inrichting van speelplekken is uit de participatie met buurtbewoners gebleken dat in veel gevallen er geen voorkeur wordt gegeven aan een (gedeeltelijke) inrichting als natuurspeelplek. In de meeste gevallen komen er ontwerpen op tafel met traditionele speeltoestellen. De groenvoorziening in deze ontwerpen beperkt zich meestal tot trapveldjes / speelvelden, het gebruik van heggen, struiken en plantvakken als omheining en de aanplant van bomen voor schaduw, verkoeling en demping van geluid.

Ook vanuit het oogpunt van beheer en onderhoud heeft het (gedeeltelijk) inrichten van speelplekken als natuurspeelplek niet de voorkeur. Het op peil houden van de verblijfswaarde en speelwaarde van natuurspeelplekken is arbeidsintensiever en dus kostbaarder dan van traditionele speelplekken. Het gebruik van gras als valondergrond bij speeltoestellen wordt ook zoveel mogelijk vermeden daar uit ervaring is gebleken dat dit al snel wegslijt, kaal wordt met een kuil / modderpoel tot gevolg.

Natuurlijke speelelementen bevinden zich qua inspectie en veiligheid in een grijs gebied, omdat het veelal om niet gecertificeerde speeltoestellen / speelaanleidingen gaat. Het neerleggen van boomstammen, stapstenen en water prikkelt wellicht de verbeeldingskracht van kinderen maar wat als dit leidt tot onveilige situaties?

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

Natuurspeelplek op het tunneldak station Rijswijk

Uit de **inventarisatie / behoeftepeiling groen blauwe schoolpleinen** onder de 20 basisscholen (NB: de Bazaar is niet meegenomen in de inventarisatie dus betreft het 19 basisscholen) blijkt dat er momenteel:

- twee schoolpleinen klimaatbestendig zijn ingericht met groene én blauwe elementen,
- acht schoolpleinen deels groen zijn ingericht (geen blauw),
- twee schoolpleinen het komend jaar met groene elementen worden ingericht (geen blauw),
- de overige zeven scholen interesse hebben in een groen blauwe inrichting waarvan drie in het najaar 2020 starten met de onderzoeksfase.

Naar aanleiding van deze inventarisatie wordt een apart voorstel opgesteld voor een stimuleringsregeling groen blauwe schoolpleinen. Hierover vindt in het eerste kwartaal 2021 besluitvorming en wordt al dan niet opgenomen in het uitvoeringsprogramma van dit Speelbeleid.

In het kader van **circulaire economie** wordt bij de aanschaf van nieuwe speeltoestellen al kritisch gekeken naar het gebruik van duurzame materialen en wat er met de speeltoestellen gebeurt als deze afgeschreven zijn. Speeltoestellen zijn zoveel mogelijk op onderdelen demontabel voor eenvoudig onderhoud en reparatie om de levensduur te verlengen. Eén en ander is opgenomen in de regionale raamovereenkomst met 14 aanbieders van speeltoestellen en zij spelen hier met hun aanbod goed op in.

Ambitie

We zetten de huidige situatie in ieder geval voort met het zoveel mogelijk opnemen van groen in de ontwerpen voor (her) inrichting van de speelplekken. Concreet betekent dit zoveel mogelijk gebruikmaken van struiken, heggen en plantvakken als omheining in plaats van hekwerken, gebruikmaken van gras bij de aanleg van trapveldjes en speelheuvels in plaats van kunstgras en de aanplant van bomen voor schaduw, verkoeling en demping van geluid. We blijven het gebruik van gras als valondergrond bij speeltoestellen zoveel mogelijk vermijden vanwege de snelle slijtage.

De ambitie vanuit het Groenbeleid om meer natuurspeelplekken te realiseren is lastig vorm te geven in de woonwijken waarin we veel belang hechten aan participatie met buurtbewoners (die liever traditionele speeltoestellen willen). We zien wel kansen voor meer natuurspeelplekken in de groenzones van Rijswijk, hetgeen ook beter past in de uitstraling van die gebieden.

Operatie Steenbreek (tegels eruit, groen erin) richt zich met name op particuliere tuinen. Dit kan uitgebreid worden naar de openbare speelplekken. Bij de aanleg van verharding op openbare speelplekken kan (deels) gekozen worden voor halfverharding met zogenaamde groene tegels voor afkoeling en / of waterdoorlatende tegels om wateroverlast tegen te gaan.

De inventarisatie groen blauwe schoolpleinen leidt tot een apart voorstel en besluit. We geven uitvoering aan dat besluit om de inrichting van groen blauwe schoolpleinen te stimuleren en te faciliteren.

Subdoel 3: Geschikt voor alle kinderen.

Dit betekent niet dat alle speelplekken en alle speeltoestellen geschikt zouden moeten zijn voor alle kinderen. Dat is praktisch vrijwel onmogelijk. Wat we hiermee bedoelen is dat in het totale aanbod aan speelvoorzieningen er voor ieder kind voldoende aanbod is om te kunnen spelen, bewegen en ontmoeten. In het verdrag inzake rechten van het kind staan kinderen omschreven als iedereen onder de 18 jaar. Er zijn binnen deze doelgroep, waar ook deze nota zich op richt, een aantal sub doelgroepen te onderscheiden op basis van leeftijd en op basis van wel of geen beperking.

Daarbij vooropgesteld dat we samenspel belangrijk vinden zodat jong en oud, met of zonder beperking elkaar op eenzelfde locatie kan ontmoeten en zoveel mogelijk samen op dezelfde speelplek kan spelen. Aandachtspunt daarbij is niet enkel de geschiktheid van het speeltoestel maar ook van de ondergrond voor een goede toegankelijkheid en bespeelbaarheid.

3.1 Voorzieningen voor jonge kinderen 0 t/m 5 jaar

Spel is een belangrijke voorwaarde voor de ontwikkeling van jonge kinderen. In het spel verkennen kinderen de grenzen van hun motoriek en trainen ze hun reactievermogen en evenwichtsgevoel. Vaak letterlijk met vallen en opstaan. Spel stimuleert de creativiteit en het probleemoplossend vermogen van kinderen. Daarnaast biedt samenspel met andere kinderen de mogelijkheid om sociale vaardigheden te ontwikkelen.

Op deze jonge leeftijd vindt buitenspelen vaak nog plaats onder begeleiding van volwassenen (ouders, verzorgers, oma's en opa's) die elkaar ook ontmoeten op de speelplek. De speelplek als ontmoetingsplek bevordert de integratie tussen diverse bevolkingsgroepen en leeftijdsgroepen met of zonder beperking.

Speelvoorzieningen voor deze jonge leeftijd dienen bij voorkeur op loopafstand in de eigen wijk te liggen, aantrekkelijk, schoon en veilig te zijn met verblijfsmogelijkheid voor de volwassen begeleider.

3.2 Voorzieningen voor kinderen 6 t/m 12 jaar

De zogenaamde basisschoolleeftijd waarin de begeleiding vanuit een volwassene gaandeweg minder wordt tot het moment dat kinderen zelfstandig buiten kunnen spelen. Meestal gebeurt dat samen met klasgenootjes van het basisonderwijs en / of vriendjes uit de buurt. Het bedenken van eigen spelvormen aan de hand van speelaanleidingen krijgt in deze leeftijd vorm, naast het voor de hand liggende gebruik van de speelfunctie van een speeltoestel. Het gebruik van sportvoorzieningen neemt op deze leeftijd toe (voetballen, tafeltennissen). Het gebruik van de informele speelruimte neemt ook toe met spelvormen op pleintjes, stoepen en grasveldjes. De mobiliteit van kinderen in deze leeftijd neemt toe waardoor meer speelplekken binnen hun bereik komen.

Huidige situatie

Het aanbod aan speelvoorzieningen voor de leeftijd t/m 12 jaar is in de inventarisatie van Speelplan BV voor de Buitenspeelkaart als 'ruim voldoende tot goed' beoordeeld qua hoeveelheid, spreiding, diversiteit en aantrekkelijkheid van de speelplekken. Er zijn verspreid over de gemeente voldoende grotere speelplekken en buurtplekken voor ontmoeting. Enige kritische opmerking op het aanbod voor deze leeftijdsgroep gaat over de kleine speelplekjes (zoals bijvoorbeeld in oud Rijswijk) met amper toegevoegde speelwaarde. De verdwaalde wipkip ergens op een stoep of op een pleintje. Een andere kritische opmerking gaat over het beperkte aanbod voor kinderen met een beperking. Daar gaan we in paragraaf 3.4 verder op in.

Ambitie

Voor de leeftijdsgroep 0 t/m 12 jaar richt het beleid zich op behoud van het voorzieningenaanbod.

3.3 Voorzieningen voor jongeren 13 tot 18 jaar

In de twee voorgaande paragrafen is het voorzieningenaanbod er op gericht om al op jonge leeftijd buitenspelen en bewegen als onderdeel van een gezonde leefstijl eigen te maken. Hierdoor is de kans dat dit wordt voortgezet op latere leeftijd ook groter. Echter uit tal van onderzoeken blijkt dat met het verlaten van het Basisonderwijs veel jongeren ook het buitenspelen en bewegen (waaronder ook het georganiseerd sporten) gaandeweg vaarwel zeggen. Jongeren in het Voortgezet onderwijs krijgen andere interesses, huiswerk, een bijbaantje en andere vormen van vrijetijdsbesteding. We vinden het belangrijk dat voor deze doelgroep beweging en ontmoeting in de openbare ruimte gestimuleerd wordt en dat jongeren bij de inrichting van dergelijke voorzieningen actief worden betrokken.

Huidige situatie

Uit de inventarisatie van ons aanbod blijkt dat er onvoldoende speel-, beweeg-, en ontmoetingsplekken zijn die geschikt / aantrekkelijk zijn voor de oudere jeugd. Gevolg is dat groepen jongeren elkaar ontmoeten op plekken waar ze overlast veroorzaken voor de omgeving. In de komende beleidsperiode gaan we hier extra aandacht aan geven met de realisatie van een aantal voorzieningen specifiek voor deze sub doelgroep.

Ambitie

In paragraaf 2 zijn de introductie van interactieve speelvoorzieningen en de terugkeer van de skatevoorziening al genoemd. Voor ontmoeting introduceren we de zogenaamde Smart JOP in Rijswijk.

Smart JOP

Een Smart JOP is een ontmoetingspunt voor jongeren ingericht met eigentijdse functies, zoals 4G WiFi, USB stopcontacten, draadloos opladen van mobiele telefoons en muziek uit speakers via Bluetooth. Alle functies werken 100% op zonne-energie middels een geïntegreerd zonnepaneel. Hierdoor is de Smart JOP volledig *stand alone* en kan op iedere locatie geplaatst worden. De Smart JOP is speciaal ontworpen voor de buitenruimte en is weer- en vandalismebestendig. Door slim een geschikte locatie te kiezen kunnen we de jeugd ‘sturen’ zodat overlast afneemt en de jongeren op een aantrekkelijke manier gefaciliteerd worden voor ontmoeting.

Voor de leeftijdsgroep 13 tot 18 jaar richt het beleid zich op uitbreiding van het voorzieningenaanbod.

Voorbeeld van een Smart JOP.

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

3.4 Voorzieningen voor kinderen met een beperking

Huidige situatie

Speelplan BV heeft in 2020 van ons opdracht gekregen om tijdens hun jaarlijkse inspectieronde van de speeltoestellen ook de toegankelijkheid van de speelplek en de speeltoestellen in kaart te brengen.

NB: Onder toegankelijkheid van een speelplek verstaan we de mogelijkheid om met een rolstoel, rollator of kinderwagen de speelplek te kunnen bereiken. Onder toegankelijkheid van een speeltoestel verstaan we de mogelijkheid om met een rolstoel, rollator of kinderwagen het speeltoestel te kunnen bereiken en met een lichamelijke / geestelijke beperking hiervan gebruik te kunnen maken.

Dit heeft geresulteerd in een overzicht van 151 locaties met per locatie een score voor bereikbaarheid (hoger of lager dan 70% bereikbaarheid) van de speelplek en een score voor de bespeelbaarheid van de aanwezige speeltoestellen op deze speelplek door kinderen met een beperking (hoger of lager dan 50%).

Dit geeft vier gradaties van toegankelijkheid:

- A: Speelplek **goed** bereikbaar (>70%) + de speeltoestellen **goed** bespeelbaar (>50%).
- B: Speelplek **goed** bereikbaar (>70%)+ de speeltoestellen **niet goed** bespeelbaar (<50%).
- C: Speelplek **niet goed** bereikbaar (<70%)+ de speeltoestellen wel **goed** bespeelbaar (>50%).
- D: Speelplek **niet goed** bereikbaar (<70%)+ de speeltoestellen **niet goed** bespeelbaar (<50%).

Als we de inventarisatie van Speelplan BV vertalen naar deze vier gradaties van toegankelijkheid dan krijgen we het volgende beeld:

Gradatie (bereikbaar + bespeelbaar)	Aantal locaties
A: (goed + goed)	79
B: (goed + niet goed)	34
C: (niet goed + goed)	11
D: (niet goed + niet goed)	27

Ruim de helft van de speelplekken in Rijswijk scoort goed met zowel een goede bereikbaarheid én minimaal 50% aan speeltoestellen die bespeelbaar zijn voor kinderen met een beperking. De overige speelplekken scoren minder goed qua bereikbaarheid en/of bespeelbaarheid en daar is dus winst te behalen.

Een nadere analyse van de speelplekken die niet goed bereikbaar zijn (gradatie C en D) leert ons dat dit in de meeste gevallen wordt veroorzaakt door de (afgelegen) ligging in het groen (in een park of op een grasveld) waar geen, te smalle of enkel onverharde paden naar de speeltoestellen lopen.

De voornaamste oorzaken dat speeltoestellen niet goed bespeelbaar zijn voor kinderen met een beperking (gradatie B en D) is het gebruik van onverharde valondergrond (zand, houtsnippers) of de speelfunctie van het toestel zelf (klimmen, balanceren, springen e.d.).

Oudergroep KLANK heeft in haar reactie op het concept van deze nota aangegeven dat er in Rijswijk geen speelplek / speeltoestel is waar:

- kinderen die rolstoel gebonden zijn gebruik van kunnen maken;
- kinderen met een zintuiglijke beperking worden uitgedaagd;
- kinderen die lichamelijk te groot zijn voor het toestel maar cognitief er prima van zouden genieten.

Naar aanleiding van een krantenartikel hierover heeft WIJ Rijswijk één en ander verwoordt in een motie.

Hierop is de toezegging gedaan om samen met oudergroep KLANK in deze beleidsperiode hier invulling aan te gaan geven. Zie het uitvoeringsprogramma voor een nadere uitwerking.

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

Ambitie

We gaan daar waar mogelijk en wenselijk de bereikbaarheid en bespeelbaarheid van speelplekken voor kinderen met een beperking verbeteren in Rijswijk.

Hierbij gaan we gebruik maken van de Handreiking van VNG horende bij het SamenSpeelAkkoord en lokaal dit afstemmen met de oudergroep KLANK. Eén en ander wordt tevens opgenomen in de (nog te ontwikkelen) lokale inclusie agenda.

Hoe betrekken we stakeholders?

Samenwerking versterken

Over de hele linie is het van belang de samenwerking met onze partners te versterken om de ambities van het Speelbeleid te kunnen realiseren. Samenwerking met:

- bewonersorganisaties voor participatie (bijeenkomsten) met bewoners;
- basisscholen voor (her) inrichting (evt. groen blauw) van hun schoolpleinen;
- Haaglanden Beweegt en Welzijn Rijswijk voor het beheer van de speeltuinen Rozenstraat en Penninglaan;
- ODH en GGD voor de vervanging toplaag van de vier risico speelplekken;
- buurgemeenten en leveranciers van speeltoestellen voor het uitvoeren van de nieuwe Raamovereenkomst voor inkoop van speeltoestellen;
- Speelplan BV voor:
 - inspectie van onze speeltoestellen;
 - registratie en logboek per speeltoestel in ABSweb;
 - participatie en ontwerp bij herinrichting van openbare speelplekken;
 - beheer van de Buitenspeelkaart.
- oudergroep KLANK voor advies bij de inrichting van inclusieve speelplekken;
- en met de jongerenambassadeurs voor rookvrije speelplekken.

Integrale aanpak

Uit de paragraaf aanpalende beleidsterreinen blijkt al dat Speelbeleid raakvlakken heeft met tal van andere beleidsterreinen. Zij hebben input aangeleverd voor het opstellen van deze nota Speelbeleid maar hebben een evenzo belangrijke rol bij de uitvoering van dit beleid.

Bij de (her)inrichting van openbare speelplekken vindt er onderlinge afstemming plaats tussen de teams Stadsbeheer en Onderhoud Ruimtelijk Domein voor vergroening, verharding, plaatsing straatmeubilair, hekwerken en vervanging toplaag. Met team Onderwijs voor de openbare speelfunctie op de schoolpleinen en in sommige gevallen ook met team Maatschappelijk Vastgoed daar maatschappelijke organisaties werkzaam in bovengenoemde beleidsterreinen voor het overgrote deel daarin gehuisvest zijn. Afstemming met gebiedsregie voor wijk specifieke kenmerken en contact met bewoners.

'SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN'

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

Vergroten bekendheid van de speelmogelijkheden in Rijswijk.

Op de buitenspeeldag 10 juni 2020 is door Speelplan BV de online Buitenspeelkaart gelanceerd met daarop onder andere alle speelplekken van Rijswijk. Zie www.Buitenspeelkaart.nl De Buitenspeelkaart is gekoppeld aan ABSweb.nu waardoor iedere wijziging in het aanbod zich vrijwel direct door vertaalt naar de Buitenspeelkaart. Daarmee is de Buitenspeelkaart te allen tijde een actuele weergave van het aanbod aan speelplekken. Door oudergroep KLANK is aangegeven dat ze graag de Buitenspeelkaart aangevuld zien worden met de mate van bereikbaarheid en toegankelijkheid van de speelplekken.

We gaan in de komende beleidsperiode samen met Speelplan BV aan de slag om ook de mate van bereikbaarheid – toegankelijkheid van de speelplekken toe te voegen aan de Buitenspeelkaart.

Wat gaat dat kosten?

In deze nota Speelbeleid staan een aantal ambities opgenomen die we in de komende beleidsperiode 2021 – 2026 willen gaan uitwerken. Een aantal ambities kunnen binnen de bestaande budgetten gerealiseerd worden maar aan een aantal ambities hangt een prijskaartje. De ambities die niet binnen de bestaande budgetten gerealiseerd kunnen worden zijn als volgt:

Investerings

Ambitie	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Vervanging toplaag vier speelplekken. Per speelplek € 40.000,-	€ 40.000,-		€ 40.000,-	€ 40.000,-	€ 40.000,-	
Skatebaan Treubstraat. Eenmalig € 100.000,-	€ 100.000,-					
Smart JOP € 15.000,- per stuk, Inclusief ondergrond en plaatsing € 25.000,- In totaal 3 stuks.	€ 25.000,-	€ 25.000,-		€ 25.000,-		
Bewonersinitiatieven per jaar € 25.000,- .	€ 25.000,-	€ 25.000,-	€ 25.000,-	€ 25.000,-	€ 25.000,-	€ 25.000,-
Stimuleringsregeling groen blauwe schoolpleinen.	Apart voorstel					
Totaal investeringen	€ 190.000,-	€ 50.000,-	€ 65.000,-	€ 90.000,-	€ 65.000,-	€ 25.000,-

De investering voor vervanging van de toplaag bij vier speelplekken is gebaseerd op een kostenraming van Speelplan BV horende bij het ontwerp voor herinrichting speeltuin Rozenstraat in 2021. De investering voor aanleg van een nieuwe skatebaan en de smart JOP's is gebaseerd op offertes van leveranciers. De investering voor bewonersinitiatieven is gebaseerd op uitgaven hiervoor in voorgaande jaren.

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

Kapitaal- en Exploitatielasten

We hanteren voor investeringen op het gebied van speeltoestellen een afschrijvingstermijn van 10 jaar. Voor het onderhoud en beheer van de extra investeringen nemen we vanaf 2023 extra budget op van € 10.000,-.

	2022	2023	2024	2025	2026
Exploitatielasten extra onderhoud.		10.000	10.000	10.000	10.000
Kapitaallasten investeringen Speelbeleid	9.900	26.310	33.220	42.815	49.570
Totale lasten	9.900	36.310	43.220	52.815	59.570

Effect afschrijvingstermijn van 10 naar 15 jaar

Het voorstel is om de afschrijvingstermijn voor speeltoestellen bij aanvang van de nieuwe beleidsperiode te verlengen naar 15 jaar. Argumenten die deze verlenging van de afschrijvingstermijn rechtvaardigen zijn de duurzame materialen waar moderne speeltoestellen tegenwoordig van geproduceerd worden en de goede wijze waarop we ons huidige arsenaal aan speeltoestellen onderhouden. Onze inschatting is dat een afschrijvingstermijn van 15 jaar meer recht doet aan de werkelijke levensduur van speeltoestellen. Het extra onderhoudsbudget van € 10.000,- is een waarborg voor het verlengen van de levensduur van de genoemde investeringen.

In navolging van bovenstaande verlengen we tevens de termijn van de kredieten voor het investeringsbudget ‘Herinrichting speelplekken’ van 10 naar 15 jaar en gebruiken het vrijgevalen budget gedeeltelijk als dekking voor de extra kapitaal- en exploitatielasten.

Dit alles heeft een positief effect op de jaarlijkse kapitaal- en exploitatielasten van de genoemde investeringen.

	2022	2023	2024	2025	2026
Exploitatielasten extra onderhoud.		10.000	10.000	10.000	10.000
Kapitaallasten investeringen Speelbeleid	6.901	18.341	23.163	29.861	34.582
Totale lasten	6.901	28.341	33.163	39.861	44.582
Minus dekking herinrichtingsbudget van 10 naar 15 jaar	5.000	9.950	14.850	19.700	24.300
Tekort	1.901	18.391	18.313	20.161	20.282

Bovenstaande is afgestemd met afdeling onderhoud en beheer (van speeltoestellen) en afdeling financiën.

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

Uitvoeringsprogramma 2021 – 2026

In het uitvoeringsprogramma zijn de ambities nader uitgewerkt in een concrete planning. Datgene wat we al goed doen en waar we ook de komende beleidsperiode mee doorgaan geven we al doorlopend uitvoering aan en deze ‘reguliere taken’ nemen we niet op in dit uitvoeringsprogramma. Dit betreft:

- wettelijk verplichte inspecties speeltoestellen en valondergronden;
- realisatie nieuwe speelplekken (met inachtneming uitgangspunten speelnorm 3%);
- onderhoud en beheer bestaande speelplekken;
- vervanging van afgeschreven / onveilige speeltoestellen;
- participatie met omwonenden;
- onderhoud en beheer schoolpleinen in eigendom gemeente;
- vergroenen en verduurzamen van speelplekken;
- behoud van het aanbod speelvoorzieningen voor kinderen 0 – 12 jaar;
- samenwerking versterken met stakeholders;
- integrale aanpak bij uitvoering geven aan het Speelbeleid;
- bekendheid speelmogelijkheden vergroten.

Vervanging toplaag

In totaal zijn er vier speelplekken waarvan de toplaag vervangen moet worden. De speeltoestellen van speeltuin Rozenstraat zijn al aan vervanging toe en herinrichting van deze beheerde speelplek staat in 2021 in de planning. De overige drie speelplekken worden opgenomen in het beheerplan 2023-2026 voor herinrichting.

Dat geeft de volgende planning:

Vervanging toplaag	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Speeltuin Rozenstraat	x					
Speelplek Cromvlietpark			x			
Speelplek t.h.v. Hoornburglaan 72				x		
Speelplek t.h.v. Jaagpad 175					x	

Realisatie inclusieve speelplekken

Daarbij rekening houdend met de opmerkingen van oudergroep KLANK om speelplekken / speeltoestellen toe te passen bij de inrichting die geschikt zijn voor :

- lichamelijk grote kinderen maar die cognitief nog ‘klein’ zijn;
- het stimuleren van zintuiglijke prikkels;
- (toegankelijkheid en bespeelbaarheid) rolstoel gebonden kinderen;

Planning:

Realisatie inclusieve speelplekken	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Speelzone Wilhelminapark	x	x				
Speelplek P. van Vlietlaan	x	x				
Nader te bepalen locaties			x	x	x	x

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

Speelvoorzieningen oudere jeugd 13-18 jaar

Om uitvoering te geven aan de ambitie om het aanbod aan speelvoorzieningen voor de oudere jeugd (jongeren) uit te breiden zijn er een aantal concrete voorzieningen genoemd. Van belang is om bij de realisatie daarvan zoveel mogelijk de jongeren zelf daarbij te betrekken met zorgvuldige participatie. Hier is in de planning rekening mee gehouden met reservering van voldoende voorbereidingstijd voor realisatie. Als volgt:

Speelvoorzieningen 13-18 jaar	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Interactieve speeltoestellen	x	x	x		x	
skate voorziening	x	x				
smart JOP	x	x		x		

Overige

De overige ambities pakken we in de komende beleidsperiode op waarbij we enige spreiding aanbrengen omdat we niet alles per direct kunnen oppakken. Dat geeft de volgende planning:

Overige	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Toegankelijkheid in Buitenspeelkaart	x	x				
Overdracht toestellen Petrusschool	x	x				
Opstellen beheerplan 2023-2026		x				
Beleidsnota beheerde Speeltuinen			x	x	x	
Onderzoek & voorstel tapwaterpunten		x	x			
Idem sanitaire voorzieningen				x	x	
Rookvrije speelplekken	x	x	x			
Honoreren bewonersinitiatieven	x	x	x	x	x	x
PvA optimalisatie basketbalvelden	x	x				

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

Bijlage 1: Overzicht type schoolpleinen naar eigenaarschap schoolplein en speeltoestellen.

Type A basisscholen (Gemeente is geen eigenaar van het schoolplein en geen eigenaar van de speeltoestellen).

Type A	Eigenaar schoolplein	Eigenaar speeltoestellen
Steenvoordeschool Dr. Poelslaan 4 2285 VD Rijswijk	Stichting Librijn Openbaar Onderwijs	Schoolbestuur
Wethouder Brederodeschool Goedendorplan 3 2286 MV Rijswijk	Stichting Librijn Openbaar Onderwijs	Schoolbestuur
Prins Mauritschool Kerklaan 144 2282 CN Rijswijk	Stichting Confessioneel Onderwijs Lucas	Schoolbestuur
Kristal Henri Dunantlaan 90 2286 GE Rijswijk	Stichting Confessioneel Onderwijs Lucas	Schoolbestuur
Maria basisschool van Vredenburgweg 75 2282 SE Rijswijk	Laurentius Stichting voor Katholiek Primair Onderwijs	Schoolbestuur
De Akker Trompetstraat 3 2287 TK Rijswijk	Vereniging Gereformeerd Primair Onderwijs West Nederland	Schoolbestuur (gemeente doet wel inspectie in opdracht school)
Kronenburgh Broekslootkade 95-97 Rijswijk	Stichting Kronenburgh	schoolbestuur
Elsenburgschool Labouchèrelaan 3 2283 EG Rijswijk	Stichting Librijn Openbaar Onderwijs	Schoolbestuur
De Voorde - Binnenplaats Bazuinlaan 4 2287 EE Rijswijk	Stichting Kentalis Onderwijs	Schoolbestuur
Kindercampus Rembrandtkwartier Willem van Rijswijkstraat 13 - 15 Wijnandt van Elststraat 1	De drie schoolbesturen van voormalige J. H. Snijderschool, Daltonschool 't Prisma en Godfried Bomanschool.	De drie schoolbesturen van voormalige J. H. Snijderschool, Daltonschool 't Prisma en Godfried Bomanschool

'SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN'

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

Rijswijk

Type B basisscholen (Gemeente is wel eigenaar van het schoolplein maar geen eigenaar van de speeltoestellen).

Type B	Eigenaar schoolplein	Eigenaar speeltoestellen
De Bazaar* Lange Kleiweg 80 2288 GK Rijswijk	Gemeente	Schoolbestuur
Montessorischool Parkrijk* Van Rijnweg 7 2286 KC Rijswijk	Gemeente	Schoolbestuur
Melodie Adm. Helfrichsingel 20 2287 BS Rijswijk	Gemeente	Schoolbestuur
De Piramide P.C. Boutenslaan 2 2283 GT Rijswijk	Gemeente	Schoolbestuur

* NB: De Bazaar en Montessorischool Parkrijk betreft een tijdelijke situatie.

Type C basisschool (Gemeente is geen eigenaar van het schoolplein maar wel eigenaar van de speeltoestellen).

Type C	Eigenaar schoolplein	Eigenaar speeltoestellen
Petrusschool Joh. Brouwerstraat 2 2286 RL Rijswijk	Laurentius Stichting voor Katholiek Primair Onderwijs	Gemeente is eigenaar van de basketbalkooi, de schommel en de draaimolen.

Type D basisschool (Gemeente is eigenaar van het schoolplein en eigenaar van de speeltoestellen).

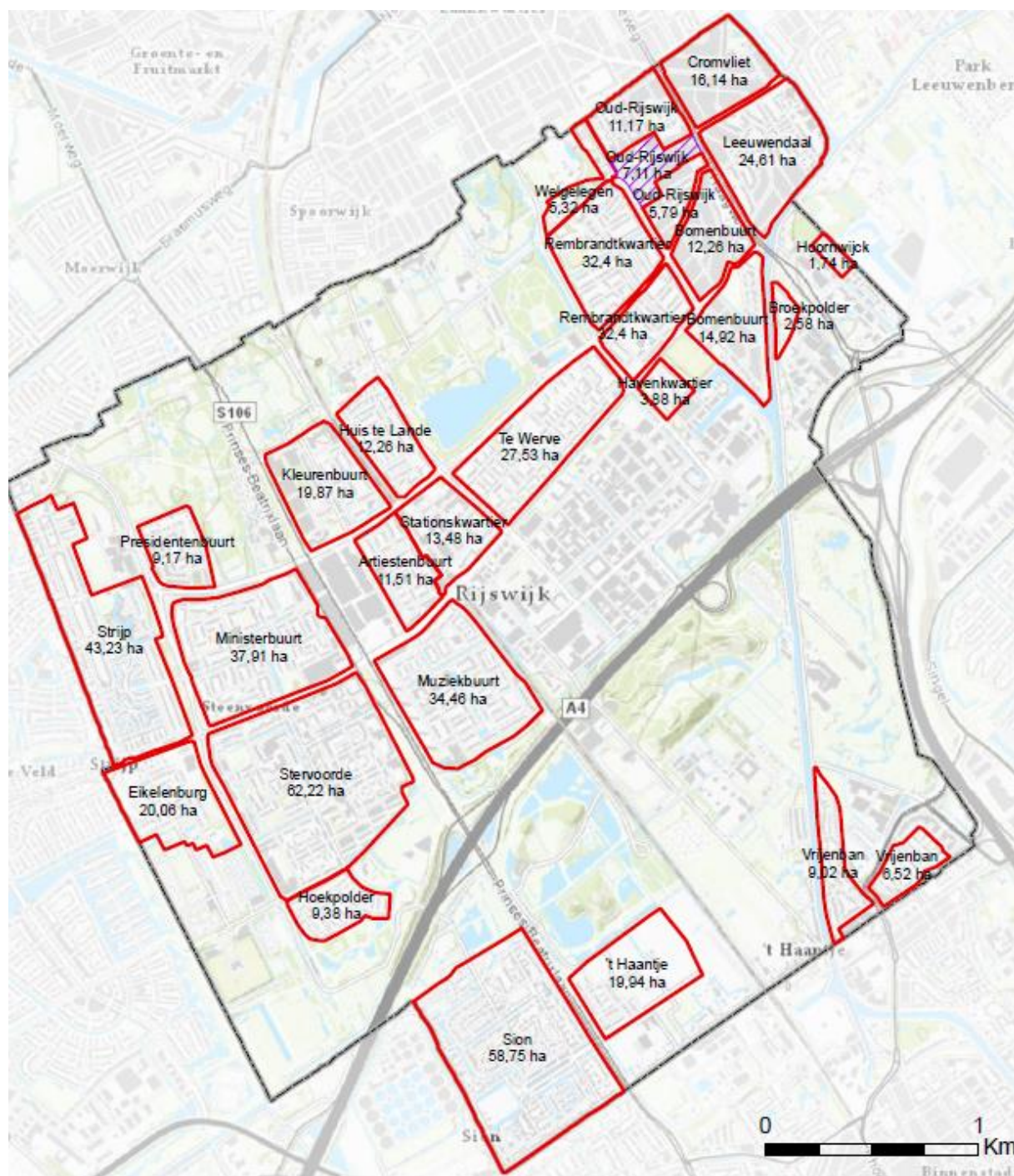
Type D	Eigenaar schoolplein	Eigenaar speeltoestellen
Nicolaas Beets Beetslaan 97 2281 TH Rijswijk	Schoolbestuur & gemeente (perceelgrens)	Gemeente
Steenvoordeschool* noodlokalen aan de P. Werthweynstraat 40	Gemeente (speelplein aan de overkant P.v. Vlietlaan)	Gemeente
Kindcentrum BuitenRijck Metelerskampstraat 105 2286 WH Rijswijk	Gemeente	Gemeente, behalve de speeltoestellen van het Kinderdagverblijf
De Voorde Bazuinlaan 4 2287 EE Rijswijk	Buitenplaats is van gemeente	Speeltoestellen op de buitenplaats zijn van gemeente.
Rehobothschool Dr. H. Colijnlaan 3 2283 XA Rijswijk	Schoolbestuur & gemeente (perceelgrens)	Gemeente

*NB: Noodlokalen Steenvoordeschool betreft een tijdelijke situatie.

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

Bijlage 2. Oppervlakte woongebied Rijswijk.

Legenda

Totale oppervlakte: 14,5 km²
Totale oppervlakte woongebied: 5,3 km²

Bijlage 3: overzicht ambities

Overzicht alle ambities

Bij participatie met buurtbewoners niet alleen suggesties ophalen voor het ontwerp maar zelf ook suggesties doen met niet traditionele speeltoestellen.

In nieuwe woongebieden pas invulling geven aan speelgebieden als er voldoende buurtbewoners aanwezig zijn om te kunnen participeren in het ontwerp.

Met de huidige aanpak voor inspectie, onderhoud en registratie hanteren we een hoog kwaliteitsniveau en is onze ambitie gericht op voortzetting en behoud hiervan.

Met de huidige aanpak en het huidige beschikbare budget voor vervanging van speelvoorzieningen zijn we goed in staat om het arsenaal aan openbare speelvoorzieningen op een kwalitatief en kwantitatief hoog peil te houden.

Onze ambitie richt zich dan ook op voortzetting en behoud hiervan.

Jaarlijks een budget van € 25.000,- beschikbaar stellen om bewonersinitiatieven voor het (bij) plaatsen van een speeltoestel te kunnen honoreren.

Bij herinrichting van de vier speelplekken met matige bodemkwaliteit voor diffuus lood, vervangen we de toplaag in overleg met ODH en GGD.

NB: één van de vier speelplekken is opgenomen in het beheerplan 2019 - 2022 om in 2021 opnieuw in te richten. De overige drie speelplekken worden opgenomen in het beheerplan 2023 – 2026.

- Inventariseren op welke openbare speelplekken behoefte is aan een sanitaire voorziening. Aan de hand van deze inventarisatie onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om dit te realiseren.
- Inventariseren op welke openbare speelplekken behoefte is aan een tapwaterpunt met drinkwater. Aan de hand van deze inventarisatie onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om dit te realiseren.
- Toegankelijkheid van openbare speelplekken en de bespeelbaarheid van speeltoestellen voor kinderen met een beperking verbeteren (zie verder onder paragraaf 3.4).
- Alle speelplekken en speeltuinen zijn rookvrij binnen deze beleidsperiode.

We gaan interactieve speeltoestellen introduceren in Rijswijk.
We gaan de skatevoorziening in ere herstellen.

We gaan in overleg met de Laurentius Stichting voor Katholiek Primair Onderwijs voor overdracht van de speeltoestellen die nu nog in eigendom zijn van gemeente.

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

Structureel speeltuin Rozenstraat in beheer geven aan Welzijn Rijswijk en
speeltuin Penninglaan in beheer geven aan Haaglanden Beweegt.

In deze beleidsperiode 2021-2026 gaan we nadere uitwerking geven aan
een nota ‘Speeltuinbeleid Rijswijk’

We zetten de huidige situatie in ieder geval voort met het zoveel mogelijk opnemen van groen in de ontwerpen voor (her) inrichting van de speelplekken. Concreet betekent dit zoveel mogelijk gebruikmaken van struiken, heggen en plantvakken als omheining in plaats van hekwerken, gebruikmaken van gras bij de aanleg van trapveldjes en speelheuvels in plaats van kunstgras en de aanplant van bomen voor schaduw, verkoeling en demping van geluid. We blijven het gebruik van gras als valondergrond bij speeltoestellen zoveel mogelijk vermijden vanwege de snelle slijtage.

De ambitie vanuit het Groenbeleid om meer natuurspeelplekken te realiseren is lastig vorm te geven in de woonwijken waarin we veel belang hechten aan participatie met buurtbewoners (die liever traditionele speeltoestellen willen). We zien wel kansen voor meer natuurspeelplekken in de groenzones van Rijswijk, hetgeen ook beter past in de uitstraling van die gebieden.

Operatie Steenbreek (tegels eruit, groen erin) richt zich met name op particuliere tuinen. Dit kan uitgebreid worden naar de openbare speelplekken. Bij de aanleg van verharding op openbare speelplekken kan (deels) gekozen worden voor halfverharding met zogenaamde groene tegels voor afkoeling en / of waterdoorlatende tegels om wateroverlast tegen te gaan.

De inventarisatie groen blauwe schoolpleinen leidt tot een apart voorstel en besluit. We geven uitvoering aan dat besluit om de inrichting van groen blauwe schoolpleinen te stimuleren en te faciliteren.

Voor de leeftijdsgroep 0 t/m 12 jaar richt het beleid zich op behoud van het voorzieningenaanbod.

Voor de leeftijdsgroep 13 tot 18 jaar richt het beleid zich op uitbreiding van het voorzieningenaanbod.

We gaan daar waar mogelijk en wenselijk de bereikbaarheid en bespeelbaarheid van speelplekken voor kinderen met een beperking verbeteren in Rijswijk.

We gaan in de komende beleidsperiode samen met Speelplan BV aan de slag om ook de mate van bereikbaarheid – toegankelijkheid van de speelplekken toe te voegen aan de Buitenspeelkaart.

'SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN'

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

Bijlage 4: Responsnota input externe partners

Bevraagd zijn:

- De schoolbesturen van het basisonderwijs;
- Bewonersorganisaties;
- Speeltuinverenigingen;
- Oudergroep KLANK;
- Jantje Beton;
- Speelplan BV.

Reactie op concept nota Speelbeleid	
Oudergroep KLANK	Verwerking in definitieve nota Speelbeleid
Bij 1.1 staat de oudergroep genoemd. Ik zou het graag iets anders hebben willen staan. Bijv: oudergroep KLANK word apart om advies gevraagd vanwege de tijden van deze bijeenkomsten die veelal vallen op intensieve zorg momenten thuis	Overnemen en aanpassen in de nota Speelbeleid.
Bij 3.1 Fijn dat er gekeken word maar ik mis een grote groep kinderen met beperkingen die lichamelijk te groot zijn voor de toestellen maar cognitief nog prima genieten van een speeltuin. Dit is een grote groep die word vergeten en ik zou het meer dan geweldig vinden als Rijswijk hier iets mee kan. Uniek is de gemeente dan in inclusie. Dan kan echt iedereen spelen.	Overnemen en toevoegen in de nota Speelbeleid. Tevens opnemen in het uitvoeringsprogramma van het Speelbeleid 2021- 2026 als extra beleidsuitgangspunt voor inclusief spelen.
Er staat ook ergens geestelijk gehandicapt (verouderde term) en dit moet verstandelijk beperkt zijn.	Overnemen en aanpassen in de nota Speelbeleid.
De buitenspeelkaart zou ook aangepast moeten worden welke speeltuin is toegankelijk, dat mis ik nu op de kaart.	De buitenspeelkaart is eigendom van Speelplan BV. Navragen wat de mogelijkheden zijn om dit op te nemen. Indien mogelijk opnemen in het uitvoeringsprogramma 2021-2026.
Tevens kun je ook zoals enkele jaren geleden al eens benoemd bij iemand van de gemeente de speeltuinen een ander beweeglijk kunnen geven waardoor je een verbinding krijgt tussen verschillende speeltuinen.	Het is gebleken dat dit in de praktijk lastig te realiseren is. Niet overnemen.
Als je kijkt naar sensorische integratie, de kennis van zintuigen en deze zijn de basis van bewegen en ontwikkelen voor ieder kind gehandicapt of regulier. Ruiken/zien/horen/voelen/balans/proprioceptie (bewegingsgevoel) Wanneer al deze zintuigen geprikkeld worden kun je ontwikkelen en zijn wie je bent.	Overnemen en toevoegen in de nota Speelbeleid. Tevens opnemen in het uitvoeringsprogramma 2021- 2026 als extra beleidsuitgangspunt voor inclusief spelen.

'SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN'

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

Het zou dus mooi zijn als deze gedachte gebruikt word in het realiseren in de speeltuinen.	
Persoonlijk los van KLANK missen de jongens en meiden hier in Parkrijk een duizend dingen veld!	Voor bewoners Parkrijk zijn voldoende speel, sport, recreatiemogelijkheden in het Wilhelminapark. Niet overnemen.
En als laatste mis ik in het hele stuk de geweldige speeltuin in het Wilhelmina park. Hoort dat ergens anders bij en zo ja waarom?	Door gebruik speelnorm is de focus inderdaad komen te liggen op speelplekken in stedelijk gebied. Terechte opmerking om ook de (vele) speelplekken in groenzones met nadruk te vermelden. Overnemen en toevoegen in de nota.
Bewonersorganisatie de Striip	Verwerking in definitieve nota Speelbeleid
Een goed speelbeleid. Ik had zelf ook punten maar die staan ook al in dit plan. Zoals skatebaan terug, onderhoud speeltoestellen. Verder denk ik dat erin De Striip genoeg speelvoorzieningen zijn. Zoveel ruimte hebben we ook niet. Het wijkpark is daarom een succes!. Wel zou ik ter overweging geven de bewoners te betrekken. Misschien via een enquête o.i.d. Ook een agendapunt zou het kunnen zijn bij een bewonersbijeenkomst. En dan vragen of er voldoende speelvoorzieningen zijn. Verder staan De Striip boven de norm van 3%. Nogmaals onderhoud is een vereiste. En ook wachten op suggesties van bewoners. Succes.	Suggestie voor een bewoner enquête niet overnemen. Toelichting: we benaderen voor het opstellen van het nieuwe Speelbeleid enkel maatschappelijke organisaties die raakvlak hebben met het Speelbeleid. Deze organisaties vertegenwoordigen diverse bewonersgroepen. Participatie van individuele bewoners krijgt vorm bij de (her) inrichting van speelplekken.
Lucas Onderwijs	Verwerking in definitieve nota Speelbeleid
Dank voor het toesturen van de notitie. Ik heb inhoudelijk geen specifieke opmerkingen ten aanzien van deze nota.	T.K.N.
Speeltuin de Eekhoorn	Verwerking in definitieve nota Speelbeleid
De speeltuinen Inter Amicos, Buvelio en De Eekhoorn zijn sterk onderbelicht in de nota. Wensen vanuit deze speeltuinen, zoals vervanging speelattributen en buurthuiskamer (Eekhoorn) niet teruggevonden. Verder kan ik me in grote lijnen vinden in deze concept nota.	Terechte opmerking dat deze 3 speeltuinen niet benoemd worden in de nota. Dit is ook aangegeven door Jantje Beton en Speelplan BV als een gemis in de nota. Overnemen en toevoegen in de nota en de uitwerking van specifiek "Speeltuinbeleid" opnemen in het uitvoeringsprogramma.

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

Laurentius stichting (Godfried Bomansschool, Petrusschool, Mariaschool, de Piramide)	Verwerking in definitieve nota Speelbeleid
Op pagina 15 staat vermeld in de ambitie dat een type C schoolplein een situatie is die onwenselijk is. De ambitie van de gemeente is om het schoolplein van de Petrusschool onder te brengen bij type A. Op zich staat de school daar niet onwelwillend tegenover, echter de kosten die daarmee gemoeid zijn komen dan voor rekening van de school. De staat van onderhoud van de speeltoestellen is hierbij van belang. De Laurentius Stichting zou graag een overzicht krijgen van de kosten die daarmee gemoeid zijn wat betreft onderhoud en welke financiële regeling de gemeente aanbiedt om deze kosten af te wentelen richting de school.	Terechte opmerking. Opnemen in het uitvoeringsprogramma van de nota om de staat van onderhoud van de speeltoestellen en de kosten voor overname / overdracht en onderhoud van de speeltoestellen voor specifiek dit schoolplein.
Alle schoolpleinen inclusief speeltoestellen worden ook actief gebruikt en gepromoot als speelplaats voor kinderen na schooltijd. Hier staat vanuit de gemeente geen financiële compensatie tegenover. Als bestaande schoolpleinen worden bestempeld als openbare ruimte dan wordt verwacht dat daar extra financiële middelen tegenover staan voor extra onderhoudskosten. De type A en type c schoolpleinen (onze 3 resterende scholen), daarvan is de gemeente geen eigenaar van het schoolplein. Toch worden deze schoolpleinen gebruikt door buurtkinderen, waardoor de school staat voor extra onderhoudskosten, omdat speeltoestellen gebruikt worden. De directeurs ervaren het niet als een probleem dat hun schoolpleinen gebruikt worden, echter zij vinden het wel vervelend dat zij opdraaien voor extra onderhoudskosten. Welke mogelijkheid biedt de gemeente om de scholen daarin financieel te compenseren?	Er is hiervoor vanuit gemeente geen financiële compensatie mogelijk, mede onder invloed van de meerjarige bezuinigingsopgave. In de nota Speelbeleid verwijderen we de ambitie om schoolpleinen zoveel mogelijk openbaar te maken. We laten het wel of niet openbaar stellen van schoolpleinen over aan de beoordeling van de schoolbesturen zelf.
De gemeente heeft al een regeling voor vandalisme. Zodra er schade ontstaat door vandalisme aan de school / hekwerk kunnen directeurs dat bij de gemeente Rijswijk claimen. Zou dit ook kunnen gelden voor de speeltoestellen?	Niet overnemen. Dit is al eerder onderzocht en het budget voor schade ten gevolge van vandalisme mag niet gebruikt worden voor vandalisme schade aan speeltoestellen.
In de conceptnota staat vermeld dat de ambitie is toe te werken naar meer groen blauwe schoolpleinen. De huidige situatie is dat de Petrusschool een groen blauw schoolplein heeft. De Mariaschool heeft een groen speelplein en onze Piramide en Godfried Bomans hebben een gewoon speelplein, die	Een aantal Fondsen stellen als voorwaarde dat zij enkel tot een bijdrage overgaan als gemeente ook bijdraagt. Vanuit die gedachte is de gemeentelijke bijdrage aan de Mariaschool en Petrusschool tot stand gekomen, gekoppeld aan een groen / blauwe doelstelling.

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

overigens te klein zijn. Directeuren geven aan dat de financiële bijdrage vanuit de gemeente minimaal is geweest. Op de Petrusschool is een bedrag a €7.500,- bijgedragen. De rest is gefinancierd vanuit OnsKo en Fonds 1818. Bij de Mariaschool heeft de gemeente een bijdrage geleverd van €5.000,-, terwijl de totale verbouwkosten om en nabij een ton waren. De rest is gefinancierd vanuit OnsKo en Fonds 1818. De ambitie van de gemeente wordt gesteund, echter de vraag is welke financiële middelen de gemeente daar tegenover stelt om dit te realiseren.	Er komt een apart voorstel voor een gemeentelijke stimuleringsregeling voor groen blauwe schoolpleinen gekoppeld aan de klimaat adaptatieregeling van het Hoogheemraadschap van Delfland. Naar verwachting vindt besluitvorming over dit voorstel plaats in Q1-2021. Indien dit voorstel wordt aangenomen wordt het opgenomen in het uitvoeringsprogramma 2021-2026 van het Speelbeleid en aan de betrokken scholen gecommuniceerd.
Het schoolplein bij de Godfried Bomans is te klein met 3 schoolgebouwen en ongeveer 1.000 leerlingen. Overigens maken de andere scholen gebruik van de speeltoestellen van de Godfried Bomans, maar dragen daar financieels niks aan bij.	De norm voor schoolpleinen is minimaal 3 m ² per leerling met een minimum van 300 m ² . Bij een 200+ school is een schoolplein van 600 m ² voldoende, ervan uitgaande dat niet alle leerlingen tegelijk buiten spelen. Het is aan de school dit (samen met de medegebruikers) slim te organiseren. Daarbij zijn er afspraken gemaakt voor gebruik van de naastgelegen speeltuin Buvelio.
Bij de Piramide is een natuurspeelplein om de hoek waar geregeld gebruik van wordt gemaakt. Bewoners geven aan dat zij dit vervelend vinden i.v.m. de overlast die zij ervaren.	T.K.N.
Concluderend onderschrijft de Laurentius Stichting de conceptnota en is benieuwd naar de samenwerking met en de financiële tegemoetkoming vanuit de gemeente Rijswijk.	T.K.N.
Jantje Beton	Verwerking in definitieve nota Speelbeleid
Wat fijn dat de nota meteen begint met het recht van en voor kinderen om te kunnen spelen! Daar kunnen veel gemeenten nog iets van leren.	T.K.N.
Heel fijn ook dat er aandacht is voor het SamenSpeelAkkoord voor kinderen met een handicap/beperking.	T.K.N.
In de begrippen mis ik ‘beheerde speeltuin’: een formele, openbare speelplek die onder verantwoordelijkheid valt van een binnen georganiseerd verband (vereniging of stichting) functionerende vrijwilligers en soms betaalde krachten. Zoals speeltuinenvereniging BUVELIO . Deels snap ik de behoefte tot afbakening, maar speeltuinen zijn onlosmakelijk verbonden met ‘speelbeleid’ en dat vergroot de mogelijkheid tot het voeren tot integraal beleid.	Terechte opmerking. Zie ook opmerking van SV de Eekhoorn en Speelplan BV. Suggestie overnemen en de 3 beheerde speeltuinen opnemen in de nota en de uitwerking van specifiek “Speeltuinenbeleid” opnemen in het uitvoeringsprogramma.
Visie: ik zou deze zin herformuleren: “Kinderen zijn volwaardige medegebruikers van de openbare ruimte” door het woord	Overnemen en aanpassen in de nota.

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

‘medegebruikers’ te vervangen door ‘gebruikers’. Het klinkt anders alsof kinderen door volwassenen worden ‘gedoogd’ in de openbare ruimte en dat zou in tegenspraak zijn met de volwaardigheid.	
Geweldig dat onze speelruimtenorm (3%) is opgenomen!	T.K.N.
Blz. 13: “zoveel mogelijk rookvrije openbare speelplekken”. Ik zou als ambitie formuleren dat alle speelplekken en speeltuinen rookvrij zijn binnen de beleidsperiode.	Overnemen en aanpassen in de nota.
Ik mis een duidelijke differentiatie tussen kinderen en jongeren en de gevolgen voor maatwerk voor beide (sub)doelgroepen. Zo is er niets opgenomen over het voortgezet onderwijs en de schoolpleinen aldaar.	Terechte opmerking. Jongeren (13-18 jaar) zijn als groep onderbelicht in de nota. Overnemen en toevoegen in de nota.
Blz. 14: ondanks de formele verantwoordelijkheid van schoolbesturen, adviseer ik als hele duidelijke ambitie mee te nemen om alsnog schoolpleinen zoveel mogelijk openbaar toegankelijk te maken buiten schooltijd en voor alle kinderen in / uit Rijswijk.	Er is hiervoor vanuit gemeente geen financiële compensatie mogelijk, mede onder invloed van de meerjarige bezuinigingsopgave. In de nota Speelbeleid verwijderen we de ambitie om schoolpleinen zoveel mogelijk openbaar te maken. We laten het wel of niet openbaar stellen van schoolpleinen over aan de beoordeling van de schoolbesturen zelf.
Juist in een multiculturele gemeente als Rijswijk had ik meer verwacht te lezen over het belang van de functie van buitenspelen om de ontmoeting van kinderen met allerlei verschillende soorten achtergronden te faciliteren. Buiten spelen kan, waar de segregatie in het onderwijs aan de orde is, juist weer voor nieuwe vrienden, vriendinnen en daarmee inzichten komen bij en voor kinderen. Op wijkniveau kan buitenspelen, ook voor ouders, bijdragen aan de sociale cohesie.	Terechte opmerking. Hier wordt in de nota niet / onvoldoende op ingegaan. Overnemen en toevoegen in de nota.
De financiële paragraaf lijkt te ontbreken.	Klopt. Deze wordt in de definitieve versie toegevoegd.
De nota legt de focus primair op de fysieke ruimte en minder op sociale activiteiten om kinderen te stimuleren buiten te spelen. We zien uit onderzoek dat kinderen en hun ouders, met name in de Randstad, allerlei barrières zien om buiten te spelen cq hun kind buiten te laten spelen. Deze kritische opmerking geldt voor alle kinderen, maar ook specifiek voor twee subdoelgroepen: jongeren en kinderen met een handicap. Meer speelplekken of speelruimte betekent niet automatisch dat kinderen daar meer gebruik van gaan maken. De kwaliteit van het speelaanbod is daarin van belang, maar vooral de stimulering om buiten te spelen door	Goede suggestie. Overnemen en toevoegen in de nota.

'SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN'

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

ouders en de mate waarin vriendjes en vriendinnetjes samen kunnen en willen spelen. Ik adviseer om hierover ook afspraken te maken met buurtsportcoaches, JOGG-regisseurs en speeltuinvrijwilligers. Zij kunnen kinderen daartoe aansporen.	
Nogmaals dank voor de mogelijkheid op de conceptnota te reflecteren. Mijn complimenten voor de kwaliteit ervan, ook richting de adviseurs van Speelplan. Mocht Jantje Beton verder een rol kunnen spelen om voor (nog) meer speelruimte en -kansen voor alle kinderen en jongeren in Rijswijk te zorgen, doen we dat met liefde en plezier.	T.K.N.
Speelplan BV	Verwerking in definitieve nota Speelbeleid
Ik vond het prettig leesbaar en goed ingekaderd. De opmerkingen betreffen tekstuele als inhoudelijke kanttekeningen maar ook een aantal adviezen voor de uitvoering/toepassing van het beleid.	T.K.N.
Pag. 3. Leeftijdscategorieën tot en met 18 jaar. Ook daarna is het belangrijk om te voorzien in goede speel- of beweegvoorzieningen. Je kunt er ook voor kiezen deze duiding hier weg te laten.	Niet overnemen. Toelichting: in verdrag inzake rechten van het kind worden kinderen omschreven als iedereen onder de 18 jaar = de doelgroep van deze nota.
Pag. 4 Onder afbakening ook de sportverenigingen / sportcomplexen benoemen.	Overnemen en toevoegen in de nota.
Pag. 7. Onder Visie is de verwijzing naar bovenstaande opvattingen niet helemaal helder. De voorgaande pagina(s) gingen over meerdere beleidsterreinen dan alleen inclusie.	Terechte opmerking. Overnemen en aanpassen in de nota.
Pag. 7. ik vind het zelf soms onduidelijk waar precies 3% van moet worden genomen volgens de JB-norm. Jullie doen daarnaast een optelsom van formeel en informeel (is denk ik ook goed), maar dan gaat het niet persé om ingerichte speelruimte. Je gaf eerder ook aan dat dit grasveldjes, parkeerplaatsen en stoepen mogen zijn. Hier kunnen met name projectontwikkelaars wel 'misbruik' van maken.	In het overzicht met percentages op pagina 8 gaan we enkel uit van de formele speelruimte (oppervlaktes van speelplekken en/of ondergronden van speeltoestellen). Om onduidelijkheid te voorkomen halen we in de toelichtende tekst de informele speelruimte eruit want die tellen we voor het vergelijk met de speelnorm 3% ook niet mee.
Pag. 9. In steeds meer gemeentes komt een Kernteam Samenspelen. Een soort fanclub van bewoners (ouders en kinderen), deskundigen, ontwerpers en natuurlijk de speelruimtebeheerder/beleidsmaker. Misschien ook een idee voor Rijswijk?	Niet overnemen. Toelichting: Per speelplek die we (her)inrichten wordt spontaan een 'kernteam' samengesteld voor participatie van direct betrokkenen (met name buurtbewoners). We gaan niet aan de slag met een gemeentelijk Kernteam Samenspelen.
Pag. 10. In vakje ambitie 'voldoende buurtbewoners' Wat is voldoende? Wat bij nieuwbouw ook belangrijk is; reserveer voldoende grote ruimtes. Niet alleen 3%, want	Goed punt. Overnemen en toevoegen in de nota dat 3% speelruimte niet teveel verspreidt wordt in een woongebied.

'SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN'

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

dat kan ook verspreid worden over allemaal snipperplekjes van max. 200m2. Voor een goede plek waar jong en oud kan spelen heb je echt al wel gauw 1.500 tot 2.000 m2 nodig (incl. vrije ruimte).	
Pag. 12. Verwijderen zitbank bij overlast oudere jeugd: Het is belangrijk om hierover ook goede kaders te hebben. Veroorzaken jongeren echt overlast of vinden bewoners het gewoon umheimlich. Op sommige plekken is het prima als jongeren ook in de avonduren nog vertoeven.	T.K.N.
Pag.12. tapwaterpunten bij speelplekken: Positieve ontwikkeling! Dit betekent veel voor de verblijfs waarde op speel- en sportplekken.	Wordt opgenomen in het uitvoeringsprogramma 2021-2026.
Pag. 12 Rookvrije speelplekken: Hoe pakken jullie dit aan? Komt het in de APV of werken jullie met tegels?	Uitwerking van dit beleidsuitgangspunt wordt opgenomen in het uitvoeringsprogramma 2021-2026. Niet opnemen in de APV want dat betekent ook handhaving en sanctioneren wat we liever niet hebben op speelplekken voor kinderen. We zetten vooralsnog in op gedragsverandering door communicatie en voorlichting.
Pag. 13. Basketballen niet meer van deze tijd: Dat ligt er wel aan wie je het vraagt. Soms is het ook goed om hierover te schakelen met jongeren/sporters/basketbalverenigingen. Vaak volstaan één of enkele goede (3x3) basketbalpleintjes.	Goede suggestie. Basketbalvereniging bevragen voor behoud voldoende kwalitatief goede basketbalfuncties in Rijswijk. Opnemen in uitvoeringsprogramma.
Pag. 13. Terugkeer skatebaan: Mik hierbij ook gelijk op stepjes. Nu is bijvoorbeeld een pumtrack heel populair. Kijk bij dit thema ook naar het aanbod in direct aangrenzende gemeentes.	Overnemen en aanpassen in de nota en opnemen in het uitvoeringsprogramma.
Pag. 15. Ambitie schoolpleinen: Het beschikbaar stellen van schoolpleinen is vooral interessant in buurten die laag scoren op de 3% norm.	Niet overnemen. Toelichting: Deze ambitie verwijderen we uit de nota en laten het wel of niet openbaar stellen van schoolpleinen over ter beoordeling van de schoolbesturen.
Pag. 16, Ambitie Groen: Een realistische ambitie. Overigens gaat het vergroenen van speelruimte i.h.k.v. klimaatbestendigheid ook vooral over het plaatsen van meer beplanting en vooral bomen. Deze hebben het sterkste effect op hittestress. Natuurlijke ondergronden waar mogelijk wordt aanbevolen, maar ik snap goed dat jullie dat liever niet doen onder speeltoestellen. Natuurlijk spelen is eigenlijk iets anders dan vergroenen, al gaat dat wel vaak hand in hand. Hiervoor kun je het beste goede natuurspeelterreinen kiezen of plekken waar bewoners echt bewust naar toe gaan.	T.K.N.

‘SPELEN, BEWEGEN EN ONTMOETEN’

Speelbeleid gemeente Rijswijk 2021 - 2026

Pag. 16 Alle kinderen: Ik mis in het stuk misschien nog wel iets over jongeren (doelgroep 12+) en hoe die beter kunnen worden bediend.	Terechte opmerking die ook al door anderen is gemaakt. Overnemen en toevoegen in de nota.
Pag. 21 bijlage oppervlaktes: Wel goed om in de praktijk ook te kijken naar de omgeving van de buurten. Huis te Lande scoort onvoldoende op de 3%, maar ligt wel naast een groot groengebied met meerdere speelmogelijkheden. Dat is niet per sé goed ineens (want mogelijk wel barrières) maar maakt zo'n constatering wel minder zwaar. In Cromvliet (ook onvoldoende) is bijvoorbeeld veel minder alternatief en is het probleem of de opgave groter.	Terechte opmerking die ook al door anderen is gemaakt om niet enkel de speelplekken in het stedelijk gebied .te benoemen maar ook de vele speelplekken in de groenzones die het tekort in bepaalde wijken kan compenseren. Overnemen en aanpassen in de nota.